

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

PRENUMERATA:

Miesięcznie Mk. 5.50. Kwartałnie Mk. 16.50. Za odno-
wienie dopłaca się 50 fen. miesięcznie.

Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 6.50. Kwar-
talnie 19.50.

Cena numeru pojedynczego 30 fen.

Redakcja i Administracja w Łodzi:

Piotrkowska 106. Telefon 199.

Telefon w Warszawie 609.

OGŁOSZENIA:

Zwyczajne: 75 fen. za wiersz petitowy jednoszpaltowy (na
stronie sześć szpalt).

Drobne: 12 fen. za wyraz, najmniej 1.20 Mk.

Nadesłane: przed tekstem 2.50 Mk., w tekście 3 Mk., po te-
kście 1.80 fen. za wiersz petitowy (str. 4 szp.)

Nekrologi: 1.25 Mk. za wiersz petitowy (str. 4 szp.)

„KARPATY” Spółka z ogr. odp. dla sprzedaży
produktów olejów mineralnych
Warszawa, Białńska 25, Kraków, Szewska L. 4.

Centralne Biuro Sprzedaży
GALICYJSKIEGO KARPACKIEGO TOWARZYSTWA NAFTOWEGO

dawniej Berghejm i Mac Garvey

w Glinku Maryampolskim.

POLECA: **Benzyne** motorowa, automobilowa, lotnicza, dla plugów motorowych
oleje gazowe i in. silników spalinowych, naftę do lamp (naftowo-żarowych),
oleje wrzeciono- (ropę do od naj-
wych maszynowych. Oleje cylindro-
we Waseliny wszelkiego rodzaju — dla ce-
rafiny wysoko krzepnące dla celów prze-
mysłowych, oraz wyrobu świec. Smary do wozów, rze-
mieni i walców.

Główny Urząd Zaopatrywania Armji

(Warszawa, Przejazd № 10).

potrzebuje siana dobre prasowanego, jedynie z łak gruntowych, z dostawą natych-
miastową lub późniejszą aż do wiosny 1920 roku.

Oferty od ziemian, towarzystw i spółek rolniczych przyjmuje Sekcja Żywno-
ściowa Urzędu.

Zawiadomiam

Sz. klientele, że po separacji firmy Ch. M. Zylberman i A. Szpilka kantor i skład mój
ohustek i wyrobów włóknistych przeniesiony został z Piotrkowskiej 33 na

Piotrkowska 78 I p. front

Z poważaniem

Ch. M. Zylberman Łódź

oddział w Warszawie, Gęsia 14.

Poważna firma, egzystująca 50 lat

Poszukuje wspólnika

z kapitałem do pewnego przedsięwzięcia. Ry-
zyko wykluczone. Szczegółowe informacje ulica
Piotrkowska № 132 m. 14 między 4 a 6.

TEATR POLSKI (Gęsiolniana 63)

pod dyr. Franciszka Rychnowskiego.

Niedziela 20 lipca po poł. o godz. 3 po cenach
popularnych „KOMENDANT TURM”, krotkowilna
w 3 akt. Nowiny i Tatarzewicza. Wczoraj o g.
8 ostatni występ Natalii Siennickiej „BRAT
MARNOTRAWNY”, komedia lekkomyślna dla lu-
dzi serjo Oskara Wilde’a.

Rozporządzenie.

—o—

Stosownie do okólnika l. 450 Mini-
sterstwa Spraw Wewnętrznych z dnia
7 lipca 1919 r.

wszyscy obcopoludni zamieszkali
w Łodzi

zgłoszą się z dokumentami osobistymi do
Prezydium Policji Państwowej miasta
Łodzi, Wydziału Wojskowo-Policyjnego,
pokój nr. 16 w godzinach urzędowych
(od godz. 8 do 3 po poł.) w następującym
porządku:

- dnia 21 lipca na litery A, B, C, D, E,
- „ 22 „ „ B, F, G, I, J,
- „ 23 „ „ F, H, K, L, S,
- „ 24 „ „ K, M, N, O, P,
- „ 25 „ „ K, M, P, R, S,
- „ 26 „ „ S, T, U, W, Z,
- „ 27 „ „ W, S

i wszyscy pozostali, którzy z usprawie-
dliwionych powodów w wyznaczonym ter-
minie zgłosić się nie mogli.

Niezastosowanie się do niniejszego
rozporządzenia pociągnie porządkowe ka-
ry policyjne, oraz internowanie.

Komisarz Rządowy i Naczelnik Policji
B. Zbrożek.

Łódź, dnia 19 lipca 1919 r.

—x—

Wyjaśnienie

w sprawie rejestracji by-
łych wojskowych.

Onegdaj na ulicach miasta wylepio-
ny został rozkaz policji o rejestracji męż-
czyzn urodzonych w latach od 1889 do
1895 włącznie. Ponieważ z redakcji roz-
kazu nie wynikało jasno, czy chodzi tu
tylko o byłych wojskowych, czy też o
wszystkich mężczyzn wogóle, urodzonych
w tych latach, zwróciliśmy się telefo-
nicznie do prezydium policji z prośbą o
wyjaśnienie. Odpowiedziano nam, iż za-
meldować się winni wszyscy mężczyźni a
nie tylko byli wojskowi. Informację tą
podaliśmy we wczorajszym numerze. Ok-
azało się wczoraj, iż jest ona błędna.
Wina spada tu w całości na urzędnika
prezydium policji, którego obowiązkiem
jest podawanie informacji, szczególnie w
sprawie tak ważnej, albo prawdziwych,
albo też odmawianie ich zupełnie, skoro
sam nie wie on, jaki jest sens rozporzą-
dzenia wydanego przez jego zwierzchników

Rokowania polsko-niemieckie.

Poznań, 19 lipca. (PAT.) Wczoraj
wróciła tu z Torunia delegacja polska z
d-r'em Łaszewskim na czele, która prowa-
dziła rokowania z przedstawicielami rządu
niemieckiego pod przewodnictwem naczeln-
ego prezesa Prus królewskich, Szlacken-
burga. Narady miały charakter nieobo-
wiązujący.

Na zapytanie Niemców, czy rząd pol-
ski powziął już decyzję w sprawie noty
rządu niemieckiego o rozpoczęciu pośred-
nich rokowań w Berlinie, przedstawiciel
polski odrzekł, że nota ta dopiero teraz
nadeszła do Warszawy i dotychczas w
sprawie tej nie zapadła uchwała.

Omawiano przejęcie administracji
przez władze polskie. — Dr. Łaszewski
stwierdził, że Sejm polski dotąd nie zajął
się tą sprawą, że jednak odnośna ustawa
jest opracowywana. Prawdopodobnie przez
pewien czas pozostanie dotychczasowa ad-
ministracja i stan prawny. Rząd polski
przejmie urzędników niemieckich z pew-
nymi wyjątkami. Na to Niemcy zaznaczyli,
że jeżeli rząd polski chce zatrzymać ur-
zędników niemieckich, to będzie musiał
począć im daleko sięgające zapewnienia.

W sprawie osób internowanych, po-
lacy oświadczyli, że w przyszłości nie bę-
dą już zarządzane internowania.

Niemcy sformułowali taki wniosek:
Rząd polski w zasadzie wyraża gotowość
nadania obywatelstwa polskiego Niemcom,
którzy osiedli po 1 stycznia 1908 na ob-
szarach przyznanych Polsce, jakoteż ko-
lonistom z tem zastrzeżeniem, że tylko w
wyjątkowych razach rząd polski tego oby-
watelstwa odmówi. — W razie konfiskaty
majątku kolonisty, rząd polski przyzna
mu 6 miesięczne moratorium.

W sprawie reformy waluty.

Kwestja reformy waluty w Polsce,
wiążąca się z tem możliwością olbrzymiego
wstrząśnienia gospodarczego i w ślad za
tem idącego politycznego przewrotu w
niedających się przewidzieć rozmiarach i
skutkach, nie schodzą od dłuższego czasu
z porządku dziennego dyskusji zarówno sejm-
owych jak i na łamach pism codziennych.

W enuncjacjach obu dotychczasowych
ministrów skarbu, pp. d-ra Englicha i
Karpieskiego, ujawnia się niedwuznacz-
nie to olbrzymie zło, leżące w samej
gwałtowności reformy i w rzuconiu całego
ciężaru, związanego z uzdrowieniem
waluty, za jednym zamachem tylko na o-
becne pokolenie. W myśl tego, co do-
tychczas w tej mierze proponowano, przy
przerachowaniu koron, marek i rubli, po
ich uprzednim ostemplowaniu, na nową
jednostkę monetową „złoty polski“, który
ma być równy wartości obecnego franka
(a więc przedwojennej korony), otrzymać
mają posiadacze gotówki: za 100 koron
30 złotych polsk., za 100 marek 60 zło-
tych polsk., za 100 rubli 80 złotych pol-
skich.

Tymczasem wedle wartości przed-
wojennej (przyjmując okrągłe 100 złotych
polsk. = 100 franków), za 100 koron po-
winno być 100 złotych polskich, za 100
rubli 250 złotych polskich.

Przyjmując dalej, iż na obszarze
państwa polskiego jest w obiegu bank-
notów tych trzech rodzajów monet, a to:
koron i marek po cztery miljardy, zaś
rubli za dwa miljardy, okazuje się, iż
przy tem przerachowaniu: posiadacze koron
utrąciłiby 2,800,000,000 zł. pol., marek
2,000,000,000 zł. pol., rubli 14,000,000,000
złotych polskich.

Te zawrotne wprost cyfry strat, jak-
że czekają obywateli państwa polskiego
w łącznej sumie 620,000,000 złotych pol-

Omawiano następnie sprawę poboru
do wojska. Schlackenburger przedstawił ta-
ki wniosek: Niemcy, którzy po 1 stycznia
1908 r. osiedli na obszarach przyznanych
Polsce, podlegają poborowi tylko wówczas,
gdy posiadają obywatelstwo polskie.
Ci zaś, którzy osiedlili się przed rokiem
1908 mogą być zaciągnięci do wojska w
razie, gdy oświadczą się za Polską.

Sprawy komunikacyjne załatwi oso-
bna komisja. Poruszono jeszcze sprawę
wywozu przedmiotów i własności fiskal-
nych. Cała delegacja niemiecka oświad-
czyła, że w wydziałach, które podlegają
jej władzy, wszelkie ruchomości, należą-
ce do ziem przyznanych Polsce, pozostaną
na miejscu, a wywieźć można tylko to, co
należy do części Poznańskiego i Prus, po-
zostających przy Niemczech. Zarówno po-
lacy jak i Niemcy zwrócili uwagę, że na-
leży podać do wiadomości publicznej, na
jakich zasadach ma się skutecznie ten
wywóz. Obie strony zdają sobie sprawę z
tego, że takie obwieszczenie przyczyni
się do uspokojenia ludności. — Naczelny
prezydent Schlackenburger oświadczył go-
towość wydania takiego ogłoszenia, oraz
zapropował, by rząd polski ustanowił
komisję dla obszarów przyznanych Pol-
sce. Podobnie ma być załatwiona sprawa
materiałów wojskowych. Delegacja polska
wyraziła gotowość rokowania w tej spr-
wie z niemiecką komisją wojskową, oraz
zawiadomienia przedstawicieli rządu nie-
mieckiego w Gdańsku o utworzeniu takiej
polskiej komisji wojskowej.

Obie strony uznały potrzebę odby-
wania dalszych podobnych rokowań, a
Schlackenburger zaproponował, by toczyły
się one w Gdańsku. Datę zebrania usta-
lono na 23 b. m.

skich, uderzają przedewszystkiem tem, iż
tego rodzaju brzemień ma spaść na barki
jednego — i to tak gospodarczo wyczer-
panego — pokolenia, a nadto jest wysoce
znamiennem i to, iż posiadacze koron
ponieść mają niestosunkowo wielką o-
fiarę, jakkolwiek waluta koronowa dzięki
temu, iż bank austro-węgierski, nowych
banknotów już nie wypuszcza, nie roz-
cieńcza się więcej.

Tymczasem zarówno waluta markowa,
jak i rublowa, wobec tego, iż odnośne
banki emitują bez przerwy nowe serie
tych banknotów, tracą mechanicznie
przez powiększenie swej ilości na sile
kursu, a więc ich prawdziwa wartość
ciągle się pogarsza.

Chcą z jednej strony wprowadzić
tę konferencję, by nie dotykała jedynie
tylko współczesnego pokolenia tak daleko
idącym zubożeniem, lecz przeciwnie stratę
tę rozłożyć na dłuższy okres czasu, a z
drugiej strony, by nie wprowadzić uprzy-
wilejowania jednej waluty (rublowej i
markowej) ze szkodą drugiej, tj. korono-
wej, poddaje światłej rozprawie naszych
miarodajnych czynników następujący
projekt:

Państwo polskie bierze na siebie
ciężar, połączone z przerachowaniem do-
tychczasowej waluty (koron, marek i ru-
bli) na złote polskie, a to mianowicie w
tej formie, iż przy wymianie waluty płaci
każdemu posiadaczowi za 100 koron 30
zł. pol. w banknotach 70 zł. pol. w asy-
gnatach kasow., za 100 marek 80 zł. pol.
w banknotach 60 zł. pol. w asygnatach
kasow., za 100 rubli 80 zł. pol. w bank-
notach 170 zł. pol. w asygnatach kasow.

Przyjmując jako założenie to, co
wyżej nadmieniam, iż w obiegu jest po
cztery miljardy koron i marek, a dwa
miljardy rubli, okazałoby się, iż suma
asygnat kasowych w złotych polskich wy-
nosiłaby: za cztery miljardy koron
2,800,000,000 zł. pol., marek 2,000,000,000
zł. pol., ogółem tedy suma asygnat kaso-

nych przez nas wydać się mających wyniosłaby 6,200,000,000 zł. polskich.

Przyjmując, iż popełniliśmy omyłkę co do ilości będących w obiegu banknotów koronowych, markowych i rublowych o 50 pr. czyli że jest ich o 50 pr. więcej, okazałoby się, że suma asygnat kasowych podniosłaby się do 9,300,000,000 zł. pol.

Wszystkie powyższe cyfry brać należy jedynie przykładowo, a nie ściśle, gdyż dat pewnych nie posiadamy, a tutaj chodzi mi tylko o zobrazowanie samej myśli jako takiej.

Myśl ta zaś strzeszcza się w następujących dwóch tezach:

- 1) uzdrowienie waluty, względnie straty gospodarcze z obecnej dewaluacji wyniki, rozklada się na dwa pokolenia;
- 2) ciężar finansowy z tem związany bierze na siebie skarb państwa.

Otóż te asygnaty kasowe, o których wyżej wspominałem jako bezprocentowe i mające obieg przymusowy, stanowią by miały sumę tak zwanego latającego długu umarzanego przez państwo, powiedzmy, w 62 latach.

Według powyższego zestawienia suma ta 9,300,000,000 złotych polskich rozłożona na 62 lata, obciążałaby skarb państwa ratą amortyzacyjną w wysokości 150,000,000 zł. pol. rocznie. Preliminując ostrożnie przyszły budżet państwa polskiego przeciętnie tylko na pięć miliardów złotych polskich stanowiłaby kwota 150,000,000 złotych polskich rocznie, obciążenie zaledwie 3 pr. całego rocznego budżetu, to znaczy sumę, która nie dałaby się zbyt dotkliwie odczuć ani ogółowi obecnym i przyszłym podatkom, ani skarbowi państwa, jako takim.

Licząc się z tą okolicznością, że gorsza moneta wypłaska lepszą, można by przyjąć drogą specjalnej ustawy z góry pewien klucz płatności, według którego nikt nie jest obowiązany przyjmować, względnie nikt nie jest uprawniony, czynić wyplat inaczej według tego stosunku tak, by zarówno banknoty jak i asygnaty kasowe miały zapewniony z góry równomierny obieg, oparty na tym przewidzianym ustawowo kluczu.

Na froncie wschodnim.

Komunikat naczelnego sztabu generalnego.

z d. 19 lipca.

Front litewsko-białoruski.

Ataki nieprzyjaciela, mające na celu zajęcie Mołodeczna i Wilejki, trwają dalej bez przerwy. Dwukrotny atak bolszewicki, podjęty przeważającymi siłami, wspierany przez liczną artylerię, dwa pociągi pancerne i samoloty, został po długiej i zaciętej walce odparty. — Tam, gdzie nieprzyjacieli dzięki swej przewadze zdołał chwilowo wtargnąć, został brawurowym kontratakami naszej piechoty natychmiast wyrzucony. Nieprzyjacieli nie zważając na swoje znaczne straty, ponowił dzisiaj swoje ataki, w szczególności w okolicy na południe od Radoszkowicz. Walki w toku. Inna grupa nieprzyjacielska podjęła przeważającymi siłami ogólny atak na Wilejkę od strony północno-wschodniej. W okolicy Krzywica-Rzeczki rozwinęły się walki.

Front poleski.

Ataki bolszewickie na południo-wschód od Łachwy, wspierane artylerią i opancerzonymi statkami, zostały odparte. Na reszcie frontu obustronna działalność wywiadowcza. Pozatem bez zmiany.

Front galicyjsko-wołyński.

Dzień dzisiejszy minął bez starć bojowych. Poza frontem oddziały nasze oczyszczają teren z rozbitków ukraińskich i bolszewickich. W zast. szefa sztabu generalnego Haller pułk.

Sukcesy w Galicji Wschodniej.

Lwów, 19 lipca. (WBK). Obecnie dopiero daje się zauważyć, jak świetny był plan akcji w Galicji wschodniej, opracowany przez nasz sztab generalny. Armje polskie posiadają świetnie zaopatrzone tyły, a podczas operacji odnieśliśmy minimalne straty w stosunku do ołbrzymich sukcesów. Ataki wojsk polskich w wielu wypadkach ocaliły życie i mienie mieszkańców miast, toteż ludność wita z zapałem wojska polskie. W Zbarżu, Hysiatynie, Skale i Zaleszczykach urządzono owocne przyjęcia.

Wojska polskie na byłej granicy rosyjsko-galicjijskiej.

Lwów, 19 lipca. Ostatnie wiadomości z frontu donoszą, iż wojska polskie doszły w swym pochodzie do byłej granicy rosyjsko-austrjackiej i zetknęły się z bolszewikami. Nie ulega wątpliwości, iż o ile względy polityczne nie staną na przeszkodzie, armje nasze przekroczą Zbrucz. Jeśli ententa się temu sprzeciwi, zajmą one tylko stanowisko obronne.

Propaganda komunistyczna.

Agitacja wśród wojska. Zakusy ogłoszenia republiki sowieckiej. Jarosław, 19 lipca (W.B.K.). Od kilku dni rozciągają tu wzmożoną akcję agitatorzy komunistyczni, przybyli przeważnie z Kongresówki. Celem było ogłoszenie w dniu 17-ym b. m. republiki sowieckiej w kilku miastach, mianowicie w Jarosławiu, w Lubaczowie i Przeborsku. Szczególną uwagę zwrócono na Lubaczów, gdzie stacjonuje 10-ty pułk piechoty. Chodziło o wniesienie fermentu do wojsk, by w czwartek pomaszerowały one na Jarosław. Agitacja nie wydała plonów. Władze aresztowały niejakiego Michała Pyzka, przywódcę radykalnej opozycji P. P. S., jego siostrę, agitatora Hubermana, oraz kilku innych. Śledztwo w toku.

Sytuacja bolszewików.

I. W Rosji.

Zwycięstwo bolszewików.

Rozгромienie wojsk Kołczaka.

MOSKWA, 19 lipca. (W. B. K.). Radio sowieckie. **Wojska Kołczaka zostały zupełnie rozgromione.** W kierunku Kamieńca Podolskiego wojska czerwone zajęły stację Jarmolińce. W kierunku Wołoczysk rozbito przeciwnika. W kierunku Proskurowa wojska czerwone kontynuują pochód. Droga Odessa-Kijów otwarta jest do użytku.

-0-

Kopenhaga, 19 lipca. Wskutek zajęcia Kukwił, bolszewicy odcięli komunikację między grupami armji, położonemi na północ i południe od Ołoneża. Major Hertzen, komendant grupy południowej, podał się do dymisji wskutek niepowodzenia operacji, któremi kierował.

Brusiłow na czele wojsk bolszewickich.

Lwów, 19 lipca (W.B.K.). Z Kamieńca Podolskiego donoszą, iż na czele wojsk bolszewickich, operujących przeciw Petlurze, stoi znany generał rosyjski Brusilow, który technicznie wypracowuje plan akcji. Znajduje się on pod ścisłą kontrolą przyznanego mu do boku komisarza bolszewickiego.

Komunikat bolszewicki.

Z dnia 12 lipca.

Komunikat rosyjskiej republiki sowieckiej: Nasza ofensywa na froncie ukraińskim trwa w dalszym ciągu. Denikin cofa się na całej linii. Na południowy zachód od Starokonstantynowa dosięgneli czerwoni linji Pizawki. W okręgu Charkowskim został Denikin odrzucony z Oskrowki, zaatakowany przez karabiny czerwonych szeregów i popychany w kierunku Wajki. W okolicach Konstantinogrodu, popędzają czerwoni przeciwnika z jego pozycji w Karłowce i zbliżają się do Charkowa. Biali podczas swego odwrotu pal-

wsie okoliczne. Czerwoni osiągnęli stanowiska położone o 12 wiorst od Konstantinogrodu i zajęli Wodjanę położoną w pobliżu Charkowa. W obszarze bielogrodzkim został nieprzyjacieli odrzucony o 13 wiorst na południe. Na wszystkich prawie odcinkach frontu zmieniła się sytuacja na naszą korzyść.

Sytuacja na Łotwie.

Niemcy opuszczają prowincje bałtyckie.

Zurych, 19 lipca. Z Londynu donoszą: P. Harmworth, wice-sekretarz w ministerstwie spraw zagranicznych, w odpowiedzi na pewną kwestję oświadczył w izbie gmin, że szeregi niemieckie, znajdujące się pod dowództwem generała von der Goltza otrzymały rozkaz niezwłocznego ewakuowania prowincji bałtyckich.

Libawa jest już ewakuowana, Ryga jest zupełnie oswobodzona od wojsk niemieckich, które cofają się też z lewego brzegu Dźwiny.

Provizoryczny rząd łotewski przeniósł swą siedzibę z Libawy do Rygi.

Rosjyscy agitatorzy bolszewicy w Niemczech.

Bazyła, 19 lipca. Z Hanoweru donoszą: Przybyło kilku komunistów z Węgier i Rosji w celach agitacyjnych. Dowódca spartakusowców rosyjskich imieniem Gobeljew został zaareztowany. Jest on również oskarżony o zdradę jako przywódca armji czerwonej w Monachjum gdzie będzie uwięziony.

II. Na Węgrzech.

Blokada Rosji i Węgier.

„Tel. wł. „Gł. Pol.“)

Wiedeń, 19 lipca. Korespondent paryski „New-York Herald“ dowiaduje się, że blokada Rosji i Węgier zaraz po przyjęciu niemieckiego traktatu pokojowego będzie zniesiona przez najwyższą radę gospodarczą sprzymierzonych.

Korespondent zapewnia, że po powzięciu tego postanowienia, powstał projekt w łonie aliantów, aby ponowił ataki na Petersburg i Budapeszt.

Jednakże reprezentanci kupców zgrupowania gospodarczego byli zdania, że tylko zamknięcie granic i wysłanie wojsk koalicyjnych do sąsiadujących z Niemcami państw może zapobiec przedostaniu się towarów niemieckich do Budapesztu i Petersburga.

Bela Kuhn jedzie do Paryża.

Pragnie on uciec z Budapesztu.

Budapeszt, 19 lipca (W.B.K.). Ogólnie sądzą, iż Bela Kuhn tylko kilka dni jeszcze pozostanie na swym stanowisku. Wedle ostatnich wiadomości uda się on do Paryża na konferencję pokojową. Właściwie należy mu na ucieczkę z Budapesztu, gdyż obawia się zlyczowania ze strony swych przeciwników politycznych.

Przeciw samowoli urzędników w komunistycznych Węgrzech.

Wiedeń, 19 lipca. Donoszą z Budapesztu: Aby uniknąć nadużyć ze strony biurokracji wydano zarządzenie, które głosi, że moralność komunizmu w służbie publicznej powinna być posunięta aż do ofiarności i poświęcenia dla ogółu. Najcięższe kary spadną na tych, którzy nadużywają swej władzy i posługują się nią dla osobistych celów. Dotyczy to zwłaszcza tych, którym powierzono administrację mieszkań, ubrań i kart żywnościowych. Winni będą pociągnięci do odpowiedzialności przed trybunał rewolucyjny.

Socjalista angielski na Węgrzech.

Bada on ustrój komunistyczny z polecenia partji angielskiej.

(Tel. wł. „Gł. Pol.“)

Kraków, 19 lipca. Według doniesień „Odenburger Blätter“ bawi na Węgrzech p. Wedgood, członek partji socjalistycznej i parlamentu, specjalnie wysłany dla zbadaniu ruchu komunistycznego. Według informacji wspomnianego pisma, komentował on cel swej podróży w sposób następujący:

„Zostałem wysłany do sowieckich Węgier dla zebrania danych przez socjalistyczną frakcję parlamentu.

Podróż ma na celu dokładne zbadanie panujących na Węgrzech stosunków, aby ułatwić politykę interwencji w parlamencie angielskim.

Niezależni socjaliści angielscy żądają zniesienia blokady i uważają że rozwój rządu rad ma dla wszystkich państw bardzo doniosłe znaczenie. Dla tego nie wolno w żadnym wypadku przeszkadzać państwu proletarjackim w ich pracy reorganizacyjnej.

Komunikat polski (Poznańskie).

Komunikat głównego dowództwa z dnia 19 lipca.

Grupa północna:

W nocy ogień artylerji i miotaczy min na Bąbolin, Truszczyńską, Płonkowską i Broniewo. Ożywiona działalność silnych patroli niemieckich w rejonie Budzina.

Grupa zachodnia:

Pod Krzyżkówkiem ogień minowy. — Zresztą bez zmiany.

Grupa południowa:

Na odcinku rawickim słaby ogień armatni i minowy. — Na lewym skrzydle wzmożona działalność artylerji i silnych patroli niemieckich, zwłaszcza pod Szklarką Przygodską, Szpinkiem, Mijomicami i Ostrowcem. Nasza artylerja zmuszona była do odpowiedzi. Podczas ostrzeliwania Mijomic i Ostrowca raniono 6 osób cywilnych, oraz uszkodzono liczne zabudowania. Nasze straty w ciągu doby 2 zabitych i 1 ranny.

Wroczyński, generał-podporucznik szef sztabu.

Niemcy w porządku oddadzą ziemie, przyznane Polsce.

Gdańsk, 19 lipca. (PAT). „Danziger Neueste Nachrichten“ piszą: Termin wykonania przyjętych przez Niemcy przez podpisanie traktatu pokojowego zobowiązań, a tym samym termin oddania Polsce większej części Prus Zachodnich już zbliża się. Jakkolwiek z ciężkim sercem przyjdzie nam odłączyć się od macierzystego kraju, to jednak władzom nie pozostaje nic innego jak spełnić obowiązek i poczynić troskliwe przygotowania do oddania przyrzanych Polsce obszarów w zupełnym porządku.

Ze strony niemieckiej zaproponowano Polsce oddanie przyrzanych jej obszarów strefami. Termin, w którym niemcy terytorja te zacząć Polsce oddawać, nie jest jeszcze ustalony. Tak samo nie poczyniono żadnych jeszcze zarządzeń, co do rozmiarów poszczególnych stref i terminów, w jakich strefy te przechodzą będą z rąk niemieckich w polskie. Również termin wydzielenia Gdańska z państwa niemieckiego nie jest jeszcze dokładnie oznaczony. W każdym razie czas ten nie wydaje się zbyt daleki, jak to już wywnioskować można z pobytu angielskiej misji wojskowej w Gdańsku. Zadaniem tej misji jest między innymi przygotowanie obsadzania Gdańska i Prus Zachodnich. Utrzymuje się pogłoska, że Gdańsk otrzyma załogę amerykańską, natomiast zadaniem wojska angielskiego będzie głównie obsadzenie linii kolejowej, wiodącej do Polski z Gdańska przez Malborg i Mławę. Wojska okupacyjne pomieszczone będą w Gdańsku w koszarach opróżnionych przez wojska niemieckie.

Machinacje niemieckie przed plebiscytem na Górnym Śląsku.

Piotrowice, 19 lipca (W.B.K.). Z Górnego Śląska donoszą, iż Niemcy rozpoczynają „Grenzschutz“, stacjonujący w tym kraju, by zdobyć większą ilość głosów podczas plebiscytu. W różnych okolicach Niemiec prowadzona jest akcja skłaniająca Niemców do przeniesienia się na Górny Śląsk, by wzmocnić żywioł niemiecki.

Idea związku wschodniego.

Praga, 19 lipca. (PAT). „Ceskie slovo“ ogłasza artykuł wstępny wskazujący na konieczność utworzenia związku wschodniego, w skład którego wchodziłyby Polska, Rumunia, Jugostawja, Czechosłowacja oraz ewentualnie Węgry.

Incydent polsko-czeski.

Zakopane, 19 lipca (W.B.K.) Nad Morskiem Okiem patroli czeckie przekroczyły granicę Galicji. Nastąpiła walka patroli pogranicznych. Czesi zostali odparto. Po naszej stronie jeden zabity, kilku rannych; po czeskiej—kilku zabitych, kilkunastu rannych.

Stosunki handlowe Polski i Danj.

Nauen, 19 lipca. (PAT.) Radio pozn. Duńskie ministerstwo spraw zagranicznych wydelegowało jednego z rzeczoznawców handlowych do Polski, celem nawiązania wymiennych stosunków handlowych między Danją a Polską. Rozchodzi się głównie o dostawę dla Polski duńskiego bydła

ozpłodowego i nasion oraz zboża siewnego. Planowanym jest też utworzenie stałego przedstawicielstwa rolniczego Danji w Polsce.

Z niemieckiego zgromadzenia narodowego.

Weimar, 19 lipca. (PAT.) Radio poźn. Na wczorajszym posiedzeniu zgromadzenia narodowego prezydent odczytał telegram senatu argentyńskiego, wyrażający zadowolenie z powodu zakończenia wojny i nadzieję, że nastąpi era zupełnego przeistoczenia i odbudowy.

Izba przeszła następnie do omówienia sprawy szkolnej i oświatowej. Nad sprawą tą wywiązała się długa i ostra dyskusja. Stronnictwa prawicowe żądały szkoły wyznaniowej, stronnictwa lewicy domagały się szkoły bezwyznaniowej oraz zupełnego wykluczenia nauki religji. Decyzja w tej sprawie na wczorajszym posiedzeniu nie zapadła.

Bezrobocie rolne w Prusach.

Berlin, 19 lipca. (PAT.) Radio pozn. Sejm pruski obradował na czwartkowym posiedzeniu nad sprawą bezrobocia rolnego. Minister rolnictwa Braun w ostrych słowach potępił bezrobocie i wskazał na niebezpieczeństwo głodu, grożące na skutek bezrobocia w czasie żniw. Mówca wskazał, że w miejsce prawdziwej demokracji zaczyna się zakradać demokracja granatów ręcznych, w miejsce prawdziwego socjalizmu, socjalizm teroru i gwałtu.

Echa zamordowania francuskiego sierżanta w Berlinie.

Foch żąda 1 miliona marek w złoście. Berlin, 19 lipca. (PAT.) Radio pozn. Tutejsze ministerstwo spraw zagranicznych otrzymało od marszałka Focha notę w sprawie zaszytowania sierżanta Manheima. Marszałek żąda:

- 1) przyspieszenia postępowania karnego,
- 2) przeproszenia przez rząd rzeszy,
- 3) pokrycia kosztów przewiezienia zwłok do Francji i kosztów pogrzebu,
- 4) odszkodowania dla krewnych zamordowanego w wysokości 100,000 franków,
- 5) nałożenia na miasto Berlin grzywny w wysokości miliona franków w złoście.

Mackensen w Wiedniu.

Wiedeń, 19 lipca. (KP.) Oczekują tu przybycia niemieckiego generała Mackensa wraz z żołnierzami jego, którzy dotychczas internowani byli na Węgrzech. Udają się oni przez Wiedeń do swej ojczyzny.

Ex-cesarz Wilhelm zwrócił?

Wiedeń, 19 lipca. Z Berlina donoszą, że b. cesarz Wilhelm, przebywający w Amorgon w Holandji, popadł w obłąd religijny, zamyka się na długi szereg godzin w mieszkaniu, nikogo do siebie nie wpuszcza i gorąco się modli. Ex-cesarz zajmuje się tylko sprawami religijnymi i pragnie przebłagać Boga za swoje grzechy.

Ex-cesarzowa, która go pielegnowała, wraca ciężko chora do Niemiec. Nie jest też wykluczona, że Niemcy celowo robią z Wilhelma warjata, aby go uratować od kratki sądowej.

Strejk 21 lipca.

(Tel. wł. „Głosu Polskiego“).

Zurych, 19 lipca. Według doniesień „L'Oeuvre“ przyłączyły się do strejku w dniu 21 lipca następujące związki zawodowe: marynarzy, metalowców, robotników przemysłu włókiennego i stowarzyszenia pracowników teatralnych i związek artystów.

Według „Echo de Paris“ nie panuje wśród związków zawodowych specjalny entuzjazm dla sprawy strejku; robotnicy są zmęczeni ciągłymi, następującymi po sobie przerwami w pracy. Możliwe, że zrezygnują ze strejku wogóle, o ile rząd podejmie jakąś akcję zapobiegawczą wobec drożyzny.

Kongres socjalistyczny.

Bern, 19 lipca. (PAT.) Radio pozn. Międzynarodowy Kongres socjalistyczny rozpocznie swe obrady w Lucernie 19 sierpnia.

Odbudowa Europy.

Potrzeba tylko ...10 miliardów.

Zurych, 19 lipca. Obliczają, że na odbudowę Europy potrzeba, nie licząc Rosji, na 10 miliardów, z których 2 i pół miljarda domaga się Niemcy. Przypuszczane, że trzeba będzie 15 do 20 miliardów na restaurację Europy, lecz bankierzy rzeczoznawcy oświadczają, że sytuacja nie jest tak poważna, jak się o niej mówi.

Lansing ma zamiar odstąpić.

Haga, 19 lipca. (PAT.) Radio pozn. „New York Tribune“ donosi: W kołach amerykańskich rozpowszechnia się pogłoska jakoby sekretarz stanu dla spraw zagranicznych Lansing miał zamiar po swoim powrocie do Ameryki ustąpić.

Rozłam w obozie ukraińskim.

Układ ukraińsko-bolszewicki.

Lwów, 19 lipca. (WBK.) Napływające tu z Ukrainy wiadomości pozwalają przypuszczać, że po ogłoszeniu tam dyktatury Petruszewicza nastąpił rozłam pomiędzy ukraińcami wschodnimi a zachodnimi. Rusini galicyjscy oskarżają Petruszewicza o zdradę stanu, popelnioną przez układ z bolszewikami.

W czerwcu r. b. został zawarty w Brodach pomiędzy dowódcą wojsk bolszewickich Zelonom a dowództwem korpusów ukraińskich układ, mocą którego w razie zajęcia Tarnopola przez wojska polskie żołnierze ukraińscy poddadzą się dowództwu bolszewików, zaś oficerowie ukraińscy otrzymali poufne pisma polecające w razie zetknięcia się z bolszewikami, poddać się pod władzę tych ostatnich.

Powstanie w Persji.

Wojna partyzancka przeciw anglikom.

Moskwa, 19 lipca. (WBK.) Ludność w niektórych prowincjach Persji powstała przeciw anglikom i rozpoczęła z nimi wojnę partyzancką.

Wiadomość o zamordowaniu Clemenceau. Z pałca wyssana.

Wiedeń, 19 lipca. „Havas“ donosi z Paryża, że nic takiego nie zaszło, co by wywołać mogło pogłoskę o zamordowaniu Clemenceau. Cała wiadomość powyższa okazała się zmyśloną przez szwajcarskie pisma.

Socjaliści francuscy przeciw ratyfikacji pokoju.

Wiedeń, 19 lipca. Telegramy drogą na Berlin przynoszą głos dziennika „Echo de Paris“, który zaznacza, że socjaliści francuscy wytężają wszystkie siły, ażeby w parlamencie nie dopuścić do ratyfikacji pokoju z Niemcami, spodziewając się, że w ten sposób zdołają wyjednać dla Niemiec jeszcze dodatkowe ulgi traktatowe.

„Echo de Paris“ powiada, że sytuacja może się stać krytyczną.

Wybuch na lotnisku we Francji.

Paryż, 19 lipca. (PAT.) Radio pozn. We czwartek po południu nastąpił wybuch w składach amunicji na lotnisku Bourget. Wiele zabudowań w okolicy zniszczonych. 2 osoby zabite 20 łez lub ciężiej rannych.

Amerykańskie transporty w Gdańsku.

Gdańsk, 19 czerwca. (PAT.) „Danziger Neueste Nachrichten“ donoszą: Dowódca amerykańskich transportów żywnościowych do Polski zakończony będzie w b. t. Sądzą, że do 20 b. m. wszystkie okręty będą już wylądowane. Obecnie stoją na kotwicy w nowym porcie parowce amerykańskie „Faraby“, „Lake Lilliesum“ i „West Cressy“, które kończą wylądowanie towarów. Na wschodnim molu stoi jeszcze parowiec „West Cherter“, a na zachodnim parowiec „Hilda“. Pierwszy parowiec ze środkami żywności dla Polski przybył do Gdańska 12 lutego r. b., dotąd nadeszło ogółem do Gdańska 108 parowców z transportami dla Polski. Oczekują jeszcze przybycia 3 mniejszych i jednego większego parowca.

O zajęciu Torunia.

Gdańsk, 19 czerwca. (PAT.) „Danziger Neueste Nachrichten“ donoszą: Wedle wiadomości z Torunia wkroczenie wojska polskiego do Torunia brane jest w rachubę na dzień 24 lipca. Generalna komenda 17 korpusu w Gdańsku przenosi swoją siedzibę do Kołobrzegu. „Danziger Neueste Nachrichten“ dowiadują się w tej sprawie, że o tak szybko opróżnieniu Torunia niema mowy, albowiem nie podjęto jeszcze rokowań w sprawie terminu opróżnienia tego miasta. Liczą się z tem, że ogólna ewakuacja Prus zachodnich dokonana będzie z początkiem sierpnia lub września. Komendantura Gdańska ogłasza, że wypowieszono wszystkie mieszkania wynajęte w Gdańsku dla żołnierzy podoficerów od dnia 30 września b. r.

Niemieccy urzędnicy nie chcą przejść do służby polskiej.

Gdańsk, 19 czerwca. (PAT.) „Danziger Neueste Nachrichten“ piszą: Władze wystosowały do wszystkich urzędników państwowych niemieckich i pruskich urzędujących na terytorjach obecnie Polsce przyznanych zapytania: 1) czy chcą opuścić wspomniane obszary, 2) czy chcą przejść do służby polskiej, 3) czy pragną otrzymać czas do namysłu. Z nadeszłych odpowiedzi wynika, że ponad 75 proc. urzędników niższych, a prawie 100 proc. wyższych pragnie opuścić przyznane Polsce obszary i odmawia przejścia do służby polskiej. Około 2000 tylko urzędników sprawiedliwości żąda przeniesienia do służby na obszarach państwa pruskie-

go, wolnych zaś miejsce jest tam zaledwie kilkaset.

W polskie ręce:

Gdańsk, 19 czerwca. (PAT.) Tutejsze dzienniki niemieckie donoszą:

Znany wielki hotel gdański „Continental“ położony naprzeciw wielkiego dworca gdańskiego przeszedł na własność konsorcjum polskiego. Konsorcjum to zapłaciło za hotel 1.800.000 marek. Polska firma „Wierzbę-Wojciechowski“ kupiła z rąk niemieckich wielką fabrykę cementu firmy Hartnam i S-ka położoną między portem a Oliwą, zakład słusarski i biuro instalacji inż. Kelemana w Oliwie i Zopotach oraz odlewnię, tokarnię i słusarnię od Baciongi w Grudziądzu.

Uwierzytelnienie nuncjusza papieskiego w Warszawie

Warszawa, 19 lipca. (P. A. T.) W dniu 19 lipca 1919 odbył się w Belwederze akt wręczenia na uroczystej audjencji listów uwierzytelniających przez pierwszego nuncjusza apostolskiego monsignora Achille'a Rattiego, arcybiskupa Lepantu.

O godzinie 1-ej w południe generał Jacyna i adjutant Naczelnika Państwa, rotmistrz Potocki, udali się powozami Naczelnika Państwa do mieszkania nuncjusza. Powozy poprzedzał pluton pierwszego pułku szwoleżców, za powozami jechał pluton 3-go pułku ułanów. O godz. 12 m. 15 nuncjusz z sekretarzem swoim ks. Pellegrinetti wyjechał do Belwederu. W pierwszym powozie jechał nuncjusz z generałem Jacyną, a w drugim sekretarze nuncjatury z rotmistrzem Potockim. O godz. 1 m. 30 powozy zajęły przy dźwiękach hymnu papieskiego na dziedzińcu Belwederu, na którym ustawiona kompania honorowa szkoły podchorążych ze sztandarem oddała honory wojskowe.

W głównym wejściu do pałacu przyjęli nuncjusza dwaj adjutanci Naczelnika Państwa. Do sali audjencyjnej nuncjusza i sekretarza nuncjatury wprowadził szef kancelarii cywilnej pan Car i dyrektor protokołu ministerjum spraw zagranicznych hr. Przezdziecki. Naczelnik Państwa oczekiwał nuncjusza w otoczeniu ks. Kakowskiego, arcybiskupa i metropolity warszawskiego, pp. Trampczyńskiego, marszałka Sejmu, Wojciechowskiego, ministra spraw wewnętrznych i zastępcy prezydenta ministrów, generała Łusiewskiego, ministra spraw wojskowych, Łukasiewicza, ministra wyznań i oświaty publicznej, Dembińskiego, podsekretarza stanu w temże ministerstwie i direktora departamentu wyznań religijnych, Skrzyńskiego wiceministra spraw zagranicznych, Perłowskiego radcy poselstwa w temże ministerjum, ks. prałata Kępińskiego, kapelana domowego arcybiskupa Kakowskiego, oraz adjutantów przybocznych: rotmistrza Wieniawy-Długoszewskiego i rotmistrza Kniaziatockiego.

W nieobecności ministra spraw zagranicznych pana Paderewskiego wiceminister p. Skrzyński, przedstawił nuncjusza Naczelnikowi Państwa. Msgr. Rattio wręczył Naczelnikowi Państwa list uwierzytelniający Ojca św. Benedykta XV, oraz pismo polecające sekretarza stanu kardynała Gaspariego, przyczem wygłosił następującą mowę audjencyjalną po francusku:

„Dostojny Najwyższy Kapłan Benedykt XV, pragnąc dać nowy dowód uznania i zyczliwości dla szlachetnej i zawsze wiernej Polski, wspaniałe zmartwychpowstałe do życia narodu i niepodległości, od tak dawna oczekiwaney, przywoływanej i przygotowywanej, powziął decyzję przywrócenia przy tymże narodzie polskim reprezentacji Stolicy św. w charakterze nuncjatury apostolskiej.

Temi szlachetnymi słowami rozpoczyna się list Jego Eminencji kardynała sekretarza stanu, w którym oznajmia mi, że Ojciec św. rządził uczynić mi wielki zaszczyt, mianując mnie pierwszym przedstawicielem nuncjatury polskiej, również nanowo powołanej do życia. W tych właśnie słowach widzę nakreślenie wielkiej i pięknej linii mego programu.

Jestem w Polsce przy Waszej Ekscelencji Panie Naczelniku Państwa widomym, mówiącym i działającym wyrazem uznania i zyczliwości Ojca św. dla tego sławnego kraju, dla tego szlachetnego narodu do wczoraj męczeńskiego, dla tych, którzy z woli Boskiej i zgodnie ze swoim przeznaczeniem kierują jego losami w tym twórczym okresie nowego istnienia politycznego i międzynarodowego, dla Pana w szczególności, Ekscelencjo, zgodnie z dostojnym i zupełnie szczególnym poleceniem Ojca św.

Czuję się niewypowiedzianie zaszczyconym, Panie Naczelniku Państwa, że dzięki pobłażliwej dobroci Jego Świątobliwości i dzięki ki uprzejmej zyczliwości Pana dana mi jest możliwość zafiarowania mego skromnego współdziałania w tym godnym podziwu dziele zmartwychwstania i tworzenia podstaw, które odbywa się pod Pańskim wysokiem kierownictwem i szczęśliwym będę, poświęcając temu dziełu to, co mi pozostaje z życia i ndolności do czynu.

Bezcie do również z mojej strony

poświęceniem się sprawom narodu, który jak żaden inny, wie i czuje, że sprawy religijne, jeżeli nie są jedynymi, są jednak najwznioślejszymi, są bowiem podstawą i siłą najlepszą wszystkich. Będzie to z mej strony dążeniem, aby być wiernym wykonawcą i wyrazicielem mego Dostojnego Pana i Najwyższego Kapłana Benedykta XV, który jak wszyscy jego poprzednicy kocha Polskę i podobnie jak oni nie zaprzestali jak i on nie zaprzestanie jej nigdy okazywać swego wyróżnienia. Będzie to okazywaniem z mej strony głębokiej sympatii i wdzięczności dla narodu, oraz wszystkich jego stanów, które od wielu, wielu miesięcy nauczyłem się lepiej poznawać i bardziej pokochać, i który mi dał tyle wzruszających i niezapomnianych dowodów, dobroci i zyczliwości. Dowody te oraz Pańskie zyczliwe przyjęcie, Panie Naczelniku Państwa, upewniają mnie i dają mi ufność, która poza pomocą Boską jest pierwszym warunkiem każdej owocnej pracy.

Na mowę powyższą Naczelnik Państwa odpowiedział w języku francuskim:

Monsignore! Jestem głęboko wdzięczny Waszej Ekscelencji za takie wzruszające słowa, wystosowane do mnie w imieniu Ojca św. Benedykta XV. Nieskończenie wzruszony uznaniem i zyczliwością Jego Świątobliwości w stosunku do Polski „zawsze wiernej“, jak również oznakami dobroci ojcowskiej, którymi Najwyższy Kapłan rządził mi obdarzyć muszę ze szczególnie naciskiem podjąć znamienite wyróżnienie, okazane dzisiaj naszej Ojczyźnie przez przywrócenie starodawnej nuncjatury w Polsce.

Polska szczyty się tym, że była w ciągu wieków przedmurzem chrześcijaństwa. Stolica apostolska w trosce swej o uznanie naszego niezachwianego poświęcenia nie omieszkała w ponurych chwilach naszych dziejów przeciwstawić się niędnej zbrodni rozbiorów. Gdy tylko zajaśniały dla nas pierwsze promienie wolności, Ojciec św. rządził natychmiast przysłać do Warszawy swego przedstawiciela w tak dostojnej i szlachetnej osobie Waszej Ekscelencji w charakterze wizytatora apostolskiego. Z najszczęśliwszym zadowoleniem i z najwyższą radością przyjęłem postanowienie Jego Świątobliwości powierzenia tak wysokiego urzędu nuncjusza apostolskiego Waszej Ekscelencji, którego przyjazne uczucia i zainteresowanie dla naszej Ojczyzny ujawniły się już w wielu okolicznościach.

Proszę Waszą Ekscelencję, aby zechciał Jego Świątobliwości w moim i narodu polskiego imieniu złożyć hołd oraz wyrazi naszego niezmiennego przywiązania synowskiego do Jego Dostojnej Osoby i do stolicy apostolskiej, jak również zapewnić, że Polska pozostanie strażniczką swoich tradycji i starać się będzie jąścić siłami moralnymi, których źródłem jest religja.

Nuncjusz przedstawił Naczelnikowi Państwa sekretarza nuncjatury ks. Pellegrinettiego, zaś Naczelnik Państwa zapoznał nuncjusza ze swoim otoczeniem. Uroczysta audjencja zakończyła się rozmową Naczelnika Państwa z msgr. Rattiego.

O godz. 1-ej nuncjusz wyjechał z Belwederu przy dźwiękach hymnu narodowego polskiego w towarzystwie generała Jacyny w asyście wojskowej. Jadącego do Belwederu i powracającego nuncjusza przyjmowała owacyjnie licznie zgromadzona publiczność.

Kamieniec Podolski powtórnice w rękach bolszewickich.

Lwów, 19 lipca. „Gazeta Wiecz.“ podaje: Napór wojsk bolszewickich wzniósł się do tego stopnia, że, po wyparciu wojsk ukraińskich zajęli oni powtórnice silnie obwarowany Kamieniec Podolski.

Cała Galicja Wschodnia dla Polski.

Wspólna granica Polski z Rumunją.

Wiedeń, 19 lipca. (PAT.) W. B. K. donosi z St. Germain. „Matin“ pisze: Generalny sekretarz konferencji pokojowej wystosował do delegacji ukraińskiej pismo, w którym powiada, że konferencja postanowiła przyznać polakom całą Galicję wschodnią. Dziennik ten sądzi, że decyzja ta pociągnie za sobą wspólną i bezpośrednią granicę pomiędzy Polską a Rumunją, co utworzy wał przeciw bolszewikom od strony morza Bałtyckiego aż po morze Czarne i co przyczyni się znacznie do utworzenia pokoju w Europie.

BERLIN, 19 lipca. Z Berna szwajcarskiego donoszą, Generalny sekretariat konferen-

cji pokojowej zakomunikował ukraińskiej delegacji w Paryżu następujące postanowienie Naczelnej Rady koalicji: „Rząd polski otrzymał polecenie od ententy urządzenia w Galicji Wschodniej administracji cywilnej, przewidującej jednak możność autonomji terytorjalnej, oraz wolność polityczną, religijną i osobistą“.

W odpowiedzi na to ukraińska delegacja pokojowa wystosowała najostrzejszy protest, w którym zapowiada walkę zbrojną aż do wyrzucenia polaków z Galicji Wschodniej.

Oświadczenie to przeszło bez wrażenia.

Votum nieufności dla rządu Clemenceau.

Powodem tego fatalna polityka gospodarcza.

Wiedeń, 19 lipca (PAT.) W.B.K. donosi z St. Germain. Rząd p. Clemenceau otrzymał wczoraj w Izbie votum nieufności z powodu polityki gospodarczej. Po dłuższej, dość podnieconej rozprawie, przyjęto 227 głosami przeciw 218 następujący porządek dzienny posła Augagneur: Izba stwierdza, że ceny od 1-go stycznia 1919 r. w Belgii obniżyły się do połowy, ceny w Anglii od rozjemstwa spadły o 1/4, ceny zaś we Francji w tym samym okresie ustawicznie szły w górę. Izba osądza politykę gospodarczą po jej wynikach i przechodzi do porządku dziennego.

Jako przedstawiciel rządu był obecny podczas obrad tylko minister rolnictwa i minister żywności, Boret, który bronil energicznie, ale napróżno, gospodarczej polityki rządu. Posłowie lewicy wyraźnie dawali do poznania, że akcja

skierowana jest przeciw całemu rządowi. Posel Paisant powiedział, że Clemenceau wprawdzie oświadczył, iż da sobie radę z wojną, ale wątpić należy, czy „wygra” on i pokój.

„Matin“ dowiaduje się późnym wieczorem, że głosowanie w izbie pociągnie za sobą tylko dymisję ministra żywności Boreta i jego podsekretarza stanu. W kołach rządowych mniemają, że ustąpienie Boreta wystarczy, gdyż wynik głosowania nie dotyczy całego rządu.

„ECHO de Paris“ utrzymuje, że nawet Boret pozostanie na swoim stanowisku. Jak pewną wydaje się posłom socjalistycznym kłeska rządu w rozprawie gospodarczej izby okazuje się z tego, że jeszcze wczoraj wieczorem powszechne zrzeczenie pracy uchwalilo odwołać strajk uplanowany na 20 b. m.

Odejda, czy zostaną?

Warszawa, 11 lipca. Dzisiejsza wieczorna „Gazeta Warszawska“ donosi: Na wczorajszym posiedzeniu Rady Ministrów zapadła uchwała o podaniu się do dymisji całego gabinetu. O uchwale zawiadomiono Naczelnika Państwa. Rekonstrukcja gabinetu nastąpi po przyjeździe Paderewskiego do Warszawy. Dziś miał on przybyć do Krakowa. Minister Iwanowski już nie urządza.

Przesilenie gabinetowe.

Warszawa, 19 lipca. (PAT.) Minister pracy i opieki społecznej Iwanowski wniósł dymisję na ręce zastępcy prezydenta ministrów Wojciechowskiego. Na wyrażone przez pana Wojciechowskiego życzenie minister Iwanowski będzie pełnił swoje dotychczasowe obowiązki aż do mianowania następcy.

Podana przez jeden z tutejszych dzienników wiadomość, jakoby na wczorajszym posiedzeniu rady zapadła uchwała podania się do dymisji całego gabinetu nie jest zgodna z prawdą.

Konstytucja Gdańska.

Gdańsk, 19 lipca. (PAT.) Komisja konstytucyjna przyjęła w pierwszym czytaniu ordynację wyborczą dla ustawodawczego przedstawicielstwa dla wolnego i hanzeatyckiego miasta Gdańska. Projekt ten zawiera między in.: postanowienie, że przedstawicielstwo ustawodawcze składa się z 9 członków. Czynne prawo wyborcze mają mężczyźni i kobiety przynależni do państwa gdańskiego, które do dn. 1 lipca 1919 r. ukończyły 20 rok życia, a od 1 stycznia 1919 mieszkają w obrębie państwa gdańskiego. Bierne prawo wyborcze ma każdy obywatel po ukończeniu 25 roku życia. Członków przedstawicielstwa wybiera się w powszechnym, bezpośrednim, równym i tajnym głosowaniu na podstawie proporcjonalności na listy.

Rokowania polsko-czeskie.

Kraków, 19 lipca. (PAT.) Dziś o g. 8 i pół wiecz. przyjechała tu delegacja republiki czesko-słowackiej na rokowania z delegacją polską, które rozpoczyna się jutro w niedzielę w sali obrad rady miejskiej. Wieczorem w sali hotelu saskiego

odbyła się na ich cześć kolacja. Przemawiał prezydent miasta Fedorowicz, odpowiedział mu przewodniczący delegacji czeskiej dr. Stepanek.

Jak Niemcy opuścili Kowno.

Gdańsk, 19 czerwca. (PAT.) „Danziger Neueste Nachrichten“ przynoszą następujące szczegóły o opróżnieniu Kowna przez wojska niemieckie:

Ostatnim oddziałem, który w ubiegły piątek opuścił Kowno był oddział policji niemieckiej. Inne wojska wyszły z Kowna wcześniej. Przechodząc przed hotelem w którym mieszkają członkowie misji francuskiej żołnierze śpiewali „Die Wacht am Rhein“. U krańców miasta oczekiwała wychodzących Niemców honorowa kompanja litewska. Z obu stron wygłoszono mowy w języku niemieckim i litewskim. Mówcy wskazywali na odbyte wspólnie walki i dali wyraz nadziei, że w przyszłości między obu armiami litewską i niemiecką zawiąza się stosunki przyjazne. Odchodzących Niemców pożegnała baterja litewska salwą honorową.

Rozbitki armii ukraińskiej pod komendą bolszewików.

Lwów. Korespondent wojenny „Gazety Wieczornej“ donosi: Napór wojsk bolszewickich wzógł się do tego stopnia, że zajęły one powtórnie silnie obwarowany Kamieniec Podolski. Z zeznań jeńców ukraińskich okazuje się, że po ostatnich klęskach, zadanych wojskom ukraińskim, rozbitki armii galicyjsko ukraińskiej poddały się pod dowództwo komendantów bolszewickich, przybyłych z Rosji.

Obrady Sejmu.

(Sesja pierwsza, posiedzenie 80.).

Początek posiedzenia o godz. 10-ej min. 30 przed południem.

Po odczytaniu interpelacji, przystąpiono do 2-go czytania ustawy w sprawie dóbr nacyjnych.

Sprawozdawca większości komisji poseł Staniszkis stwierdza, że komisja jest zdania, że nie należy wszystkich donatarzuszów traktować jednolicie. Znaczna ich część była wrogo dla narodu polskiego usposobiona i prowadziła rabunkową gospodarke. Byli jednak i tacy, którzy gospodarowali racjonalnie, a część ich zasymilowała się i potomkowie niektórych walczą dzisiaj w szeregach armji polskiej.

Sejm przystąpił następnie do pro-

Wszystkim, którzy raczyli wziąć udział w oddaniu ostatniej posługi ukochnemu Mężowi i Ojcu naszemu

ś. † p.

Bernardowi Krukowskiemu

w szczególności zaś Panu Adwokatowi Piotrowi Konowi za słowa pociechy, wypowiedziane nad grobem, oraz wszystkim przyjaciółom i kolegom, którzy podczas choroby okazali tyle współczucia, składamy z głębi sero płynące podziękowanie

9382

Żona i dzieci.

Łódź.

Wiadomości bieżące.

—o—

Z magistratu.

Wobec ujawnienia przez urząd stanu cywilnego, iż rządy domów wciągają do ksiąg domowych nowonarodzone dzieci jedynie na zasadzie zapisu rabinatu, nie mającego mocy prawnej i przyczyniającego się do zaniedbywania rejestracji przez uboższą ludność żydowską, przewodniczący urzędu ob. Rzewski zwrócił się do prezydium poliejii państwowej z prośbą o wydanie rozporządzenia, że jedynie akt stanu cyw. może służyć za podstawę dla meldowania dzieci przez właścicieli, względnie rządców domów.

Sprawy aprowizacyjne.

Wczoraj powrócił z Warszawy dyrektor wydziału zaprowiantowania miasta, Wolczyński i ławnik Kafanke, którzy uczestniczyli na posiedzeniach min. aprowizacji z przedstawicielami samorządów miejskich Poznańskiego, Galicji i kresów. Zakomunikowano zebranym postanowienie komisji aprowizacyjnej sejmowej, iż na posiedzeniu tem odrzucono uchwałę Rady aprowizacyjnej z dnia 2 czerwca co do wprowadzenia kontyngensu na urodzaj przyszłych zniw. Jedynie część zbiorów zostanie skontyngensowana na potrzeby armji, pozostała ilość oddana będzie wolnemu handlowi. Przedstawiciele miast, między nimi i łódzcy delegaci oświadczyli, iż protestują przeciwko temu rozwiązaniu kwestji i uchwalili, by jeszcze raz w interesie ludności centrów przemysłowych poruszono tę sprawę w komisji sejmowej, oraz aby bezwzględnie ustalone zostały ceny maksymalne w całym państwie.

Co do węgla oświadczone, iż główną przyczyną nieregularnej dostawy jest nie brak wagonów, lecz niska wydajność pracy górników w kopalniach.

Co do normy dodatkowej dla ciężko pracujących, to przy usilnych staraniach i poparciu przez komisarza aprowizacji p. Samborskiego, została sprawa ta załatwiona pomyślnie. Uzyskano odpowiednią ilość produktów dla tych robotników, którzy będą przedstawieni w spisach, poświadczonych przez inspektora pracy wydziałowi zaprowiantowania. Otrzymywać będą miesięcznie dodatkowo po 10 kilogramów mąki, i kl. cukru i 2 funty tłuszczu.

Papierosy, nabyte przez urząd skarbowy, w ilości 40 milionów, nadejdą do Warszawy w końcu przyszłego tygodnia.

Herbata tania w ilości 20,000 kilogr. również nadejdzie lada dzień, z czego Łódź otrzyma 1 wagon. Z dostawą śledzi z powodu trudności transportowych pewna zwłoka, lecz w ciągu 3 tygodni również nadejdą, z czego Łódź otrzyma 35 tysięcy sztuk.

Z wydziału szkolnictwa.

Posiedzenie wydziału odbyło się w piątek, 18 lipca. Rozpatrywano budżet na rok 1919—20, przyczem ustanowiono zasady kontroli nad należytem ogrzewaniem sal szkolnych, poruszono sprawę zaopatrzenia szkół w opał, i kwestji obsługi gmachów szkolnych. Dyskutowano również nad sprawą subsydjów dla prywatnych szkół średnich.

Biuro przymusu szkolnego zajęte jest sprawami organizacyjnymi, kompletowaniem personelu, oraz przygotowywaniem koniecznych szematów. W związku z przymusem szkolnym wydział robi zakupy koniecznych dla nowopowstających oddziałów urządzeń i utensyljów, jak ławki, tablice i t. p.

W przyszłym tygodniu odbędą się w wydziale następujące posiedzenia: w środę—posiedzenie komisji kulturalno-oświatowej, w czwartek—komisji powszechnego nauczania, oraz w piątek—delegacji wydziału.

Tania kawa.

Łódzki oddział związku stowarzyszeń spżywców otrzymał 2.000 funtów taniej kawy dla zrzeszonych kooperatyw. Kawa ta sprzedawana będzie w hurcie po 8 mk.

jektu ustawy o budowie kolei Rzeszów—Kolbuszowa—Tarnobrzeg—Sobów.

Sprawozdawca p. Moraczewski zaznaczył, że kolej wspomniana ma połączyć Galicję środkową z Królestwem, wielki basen naftowy z Warszawą, Łodzią i Gdańskiem. Będzie to kolej państwowa normalna drugorzędna.

W dłuższej dyskusji przemawiali pp. Dąbal, ks. Okoń, Szmigiel, ks. Kotula i Pluta, którzy zgłosili rozmaite rezolucje.

W głosowaniu Izba przyjęła całą ustawę w drugim czytaniu wraz z rezolucjami komisji.

Przystąpiono do obrad nad przebudową węzła kolejowego warszawskiego.

Sprawozdawca komisji komunikacyjnej p. Rajca oświadcza, że stan obecny uniemożliwia rozwój południowo-zachodniej dzielnicy Warszawy.

Pospieszna komunikacja zachodu z Rosją odbywała się przez Prusy północne. W dobrze urządzonej węzle warszawskim stan ten się zmieni.

Po krótkim przemówieniu p. Majewskiego przyjęto ustawę en bloc. Sejm przystąpił następnie do obrad nad sprawozdaniem komisji zdrowia publicznego o zasadniczej ustawie sanitarnej.

Izba przyjęła ustawę wraz z rezolucjami en bloc w drugim i trzecim czytaniu, poczem przystąpiła do sprawozdania komisji zdrowia publicznego w sprawie konstytucyjnego zatwierdzenia dekretu 7-go lutego r. b. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych oraz innych chorób występujących nagminnie.

W dyskusji zabierali głos pp. Rotterdam i Weinzier. Wobec braku kompletu głosowanie odłożono do następnego posiedzenia.

Po referacie p. Roji przyjęto w drugim i trzecim czytaniu ustawę o przymusowym szczepieniu przeciwko ospie.

Na tem posiedzeniu zamknięto.

Marszałek oznajmia, że pierwsze posiedzenie komisji dla ratyfikacji pokoju odbędzie się w poniedziałek o godz. 10 rano, a następnę posiedzenie Sejmu o godzinie 4 po poł.

—o—

Warszawa.

Aresztowanie rosyjskiego żandarma.

(w) Z polecenia ministerstwa spraw wewnętrznych organa policji państwowej aresztowały w Warszawie generała Pawła Kurłowa, głósnego ze swej działalności, szczególnie w latach 1909 i 1911, byłego dowódcę oddzielnego korpusu żandarmów i prawa ręką ostatniego carskiego ministra spraw wewnętrznych, Protopopowa.

Generał Kurłow zamieszkał w Warszawie pod przybranem nazwiskiem Komoroffa, podając się za byłego urzędnika rosyjskiego.

Aresztowanie przywódcy komunistów.

(w) Z polecenia komisarza nadzwyczajnego Anusza żandarmierja aresztowała znanego przywódcę komunistów Bernarda Mandelbauma. Osadzono go w więzieniu mokotowskim.

Ostrzeżenie.

Warszawa, 19 lipca. (PAT.) Nadzwyczajny komisarz Warszawy Anusz ogłasza następujące obwieszczenie: Doszło do mojej wiadomości o planowanej manifestacji i pochodach w dniu 20 i 21 b. m. Wobec powyższego przypominam, że na zasadzie artykułu 2 dekretu o prowadzeniu stanu wyjątkowego z 2 stycznia b. r. pochody i zgromadzenia pod gołem niebem są zakazane. Wszelkie tedy próby urządzania pochodów będą rozpraszane i bezwzględnie tłumione przy pomocy sił zbrojnych.

—o—

Nowiny w kilku słowach.

× × Rząd wiedeński skonfiskował bar. Reitzasowi 80 milj. koron. Reitzes przyjął niedawno poddaństwo polskie.

× × Komisja wojskowa Sejmu uchwaliła statut orderu „virtuti militari“ w 5-ciu klasach.

70 fen., w detalu 7 mk. 60 fen. za funt, podczas gdy cena kawy w wolnym handlu wynosi obecnie od 20 do 25 mk. za funt.

Pożyczki bezprocentowe miejskie.

Kasa pożyczek bezprocentowych miejskich przy Wydziale dobroczynności publicznej wypłaciła dotychczas pożyczek bezprocentowych dla podupadłej inteligencji na sumę 729,821 mk., zaś otrzymano zwrotów 19,536 mk. 84 fen., oraz w ostatnim miesiącu 698 mk.

Z Sejmiku powiatowego.

Wczoraj w sali Komisariatu rządowego przy Alei Kościuszki 14, odbyło się posiedzenie łódzkiego Sejmiku powiatowego. Przewodniczył komisarz powiatowy p. Remiszewski. Załatwiono sprawy następujące: Na członka do Wydziału powiatowego wybrano p. Chacińskiego. Sprawy uchwalenia podatku gruntowego i wyborów kandydatów na ławników do sądów pokoju przekazano Wydziałowi powiatowemu dla opracowania. Uchwalono podatek od uboju była w stawkach następujących: od zbadania sztuki bydła rogatego mk. 8, od świni mk. 7, od kóz, owiec i cieląt po mk. 4. Uchwalono podatek od beczek asenizacyjnych w sumie od parokonnej beczki mk. 50 i od jednokonnej mk. 30. Dalej uchwalono przyjęcie pożyczki na budowę drogi Lutomiernik—Puczniew—Kuciny, w sumie 2,600,000 mk. Do Komitetu Wydziału Handlowego wybrano pp. Chacińskiego i Urbańskiego, oraz na zastępcę Rydlowicza. Do komisji świadectw wojennych wybrano Delaga, Świątowskiego i Wotę. Do powiatowego Komitetu robót publicznych wybrano Jana Świerca Wojciechowskiego, Kielbika i Błaszczaka. Preliminarz budżetu na rok 1919 referowali: w dziale administracji komisarz Remiszewski, sanitarnym Chaciński, policji i zapomóg Jarczyński, szkolnictwa Klimek, rolnictwa, opieki nad ubogimi Mieszek, konserwacji dróg Szuszyński. Budżet określono na 6,671,000 mk.

Zatwierdzone plany.

Na onegdajszym posiedzeniu wydziału budownictwa zatwierdzono plany w następujących nieruchomościach: Józefa Włodarskiego, ul. Kilińskiego 107; Adolfa Hermansa, Konstantynowska 17; Izby Handlowej Bankowo-Przemysłowej polskich kupców i przemysłowców, Sienkiewicza 67; D. Szajna, ul. Szkolna 33, budowa filtrów biologicznych; I. M. Dimanta, Nowomiejska 29, przeróbka wejścia do piwnic i przeróbka okna na drzwi; Władysława Marczewskiego, ul. Rzgowska 73, budowa murywanych komórek i ustępów; Wendę i Klauze, ul. Kilińskiego 124, przeróbka drzwi na okno, oraz 2 okien na drzwi; S. A. Ciesielskiego, ul. Kilińskiego 61-63, przebieg 3 otworów w oficynie i ustawienie wagi wozowej; Adolfa Rozentalę, Składowa 15, przeróbka otworu drzwiowego na okno i wyjęcie części ściany murywanej na parterze nieruchomości; suk. Natana Nuhonowicza, Stary Rynek 12, róg ul. Kościelnej, przeróbka otworu okiennego na drzwi; F. L. Koniga, Dzielna 2, rozszerzenie wystawy w domu.

Oprócz tego zezwolono na rozbiórkę starych drewnianych domów Hercy Tuska, Wólczajska 228, Antoniego Bocheńskiego i Ludwika Jasińskiego, Drownowska 46.

Dochodzenie w sprawie ekscesów.

Dowódca miasta Łodzi, kapitan Bilyk, zawiadomił pismem zarząd gminy, że dochodzenia w sprawie zajść z dn. 16 b. m. u zbiegu ul. Zakątnej i 1-go Maja prowadził żandarmerja okr. gen. łódzkiego.

Walka z paskarstwem.

Komisja sądowa przy oddziale łódzkim sądu Walki z lichwą i spekulacją skazała następujące osoby i firmy: Chaima Engla (Zawadzka 50) na konfiskatę 100 f. przędzy i zapłcenie 500 mk. grzywny z zamianą na 2 tygodnie aresztu; Spółkę „Komandytor” (Andrzeja 84) na konfiskatę herbatników i 4 f. pierników; Mojżesza Szönfelda (Passaż-Szułca 35) na konfiskatę 250 f. maki i na zapłcenie 100 mk. z zamianą na 1 tydzień aresztu; Pinkusa Bentkowskiego (Krótka 1) na konfiskatę 6 i pół f. tytoniu i na zapłcenie 100 mk. z zamianą na 3 dni aresztu; Pinkusa Wolfowicza (Rzgowska 123) na konfiskatę 6 worków maki żytniej i na zapłcenie 750 mk. z zamianą na 2 tygodnie aresztu; Zamieszkałego w Zgierzu przy ul. Dąbrowskiej Nr. 5 Hersza Szpiro na konfiskatę towaru, za handel takowym bez pozwolenia; Arona Juskiewicza (Stary Rynek Nr. 4) za wyrób mydła bez pozwolenia 100 mk. grzywny z zamianą na tydzień aresztu; Mendla Pinczewskiego (Główna 50) na konfiskatę towaru; Abrama Libińskiego (Północna 21) za lichwę mieszkaniową na 500 mk. z zamianą na 2 tygodnie aresztu; Holubińską (Przejazd 14) za odnajmowanie mieszkań po cenach paskarskich na 500 mk. grzywny z zamianą na 2 tygodnie aresztu; Froima Birnbauma (Plac Kościelny Nr. 6) za sprzedaż obuwia bez pozwolenia na 100 mk. grzywny z zamianą na tydzień aresztu; Henryka Wernera (Juljusza 19) za lichwę mieszkaniową na 500 mk. grzywny z zamianą na 2 tygodnie aresztu; Pinkusa Rozenbluma (Piotrkowska 38) na konfiskatę 19 par spodni

i na 100 mk. grzywny z zamianą na 1 tydzień aresztu; Mendla Dobrzyńskiego (Średnia 44) na konfiskatę 44 par spodni i na zapłcenie 500 mk. z zamianą na 2 tygodnie aresztu; Maksymiliana Szyfera (Piotrkowska 187) za sprzedaż chustek bez pozwolenia na konfiskatę i na zapłcenie 5000 mk. z zamianą na miesiąc aresztu; Michała Zylbersztajna na konfiskatę 25 i pół faryny i na zapłcenie 100 mk. z zamianą na tydzień aresztu i firmę Jelin i Rudomin (Piotrkowska 62) na konfiskatę 2 koszów manufaktury i na zapłcenie 1000 mk. grzywny lub 1 miesiąc aresztu.

Wiece manifestacyjne 20 i 21 b. m.

Dziś o godz. 2-ej pop. odbędzie się w Wielkim Teatrze przy ul. Konstantynowskiej 16 wielki wiec w celu zmanifestowania udziału w akcji proletariatu Europy przeciw interwencji w Rosji.

Jutro o godz. 6 wiec odbędzie się 3 wielkie zgromadzenia: na Bałutach, w sali Reutersa, Aleksandrowska 47, na Górnym Rynku, w sali fabryki Leonhardta i na Księżym Młynie, w sali Brauna, Przędzalniana nr. 64.

Odezwy komunistów.

Wczoraj policja skonfiskowała w drukarni S. Weisborta (Piotrkowska 60) proklamacje komunistyczne w sprawie strajku 20 i 21 bież. m.

Weisborta aresztowano, a drukarnię opieczętowano.

Ostatni występ Natalji Siennickiej.

Dziś w Teatrze Polskim odbędzie się ostatni występ znakomitej artystki p. Natalji Siennickiej w lekkomyślniej 3 aktowej komedji Oskara Wilde’a „Brat marnotrawny”.

Po południu o godz. 3 po raz pierwszy po cenach popularnych ukaże się wielce zabawny „Komendant Turm”.

Z życia kelnerów.

W lokalu własnym przy ul. Alei Kościuszki 32 odbyło się pod przewodnictwem prezesa p. J. Tułczyńskiego ogólne roczne zebranie członków związku zawodowego kelnerów łódzkich. Majątek związku, według odczytanego sprawozdania, wynosi 8318 mk., dochód za rok ubiegły wyniósł 14171 mk. rozchód zaś 11740 mk.

Po długiej dyskusji postanowiono połączyć się w jeden związek centralnym ze zw. w Warszawie.

Po załatwieniu kilku spraw wewnętrznych dokonano wyborów nowego zarządu. Do zarządu weszli: pp. J. Tułczyński (prezes), E. Mączyński, St. Bijakowski, L. Wojteczak, St. Ciechanowski, M. Łazarczyk i W. Nowicki. Do kmisji rewizyjnej pp. M. Szula, L. Sobierajski, St. Musiałek, St. Zarzycki i J. Kulesza.

Aresztowanie „jublerów”.

Onegdaj przechodząc ulicą Staro-Zarzewską dwaj przodownicy policji państwowej zanwazyli dwóch osobników, handlujących pierścienkami i inną biżuterją. Zatrzymano ich, dokonano rewizji osobistej i u jednego z nich 47 letniego Ignacego Knasa (Nawrot 66) znaleziono prócz biżuterji odezwy komunistycznej.

K. wraz z towarzyszem 49 letnim Gotlibem Szeferem (Targowa 67) odestawiono do policji kryminalnej.

Kradzież biżuterji.

Onegdaj w nocy z mieszkania Abrahama Klajmana przy ulicy Zgierskiej 21 skradziono 5000 mk. gotówka, oraz biżuterję na sumę 7000 mk.

Śmierć przy pracy.

Onegdaj po południu zajęty przy budowie domu 45 przy ulicy Dzielnej 14 letni Stanisław Janiak spadł z wysokości piątego piętra i poniósł śmierć na miejscu.

Z sądów.

Napad bandycki.

Dnia 9 grudnia 1918 r. wieczorem około 6-ej, rodzina młynarza Adama Kręcikowskiego we wsi Łakwa, gm. Biała, pow. brzezinińskiego usłyszała przed domem swym szekanie psów. Obecny również w mieszkaniu czeładnik Władysław Mętecki, chcąc sprawdzić powód szekania, wyszedł na dwór lecz w tej samej chwili wpełnił Męteckiego z powrotem do izby i jednocześnie weszło 3 nieznajomych mężczyzn, z których jeden miał w ręce rewolwer.

Nieznajomi zapytali o młynarza Kręcikowskiego i kiedy ten się przedstawił, do niego natychmiast przyskoczył ten z nieznajomych, który miał rewolwer, drugi zaś krzyknął, wskazując na młynarza „pal mu w łeb”. Jednocześnie kazali obecnym obrócić się do ściany. Następnie zażądali od Kręcikowskiego i jego córki Reginy wydania pieniędzy, wyprowadzono ich do drugiego pokoju, gdzie pod groźbą śmierci Regina wydała wszystkie oszczędności rodziców, a mianowicie 8218 rb. w pięciorublowych banknotach, 2180 rb. przeważnie w drobnych banknotach i 1880 mk. Wziąwszy pieniądze, bandyci zapowiedzieli, aby nie krzyżeć, gdyż wszystkich wytną w pień i uciekli.

Po upływie kilku tygodni policja z Dąbrowki w związku z innym napadem rabunkowym zaarrestowała kilku mężczyzn, między innymi i Marcina Struszcza, u którego przy rewizji znaleziono rewolwer. Małecki wówczas udał się do biura policji i między aresztowanymi poznał w 35 letnim Marcinie Struszcza tego bandytę, który polecił palnąć w łeb Kręcikowskiego.

Wobec tego Struszcza oskarżono o udział w napadzie bandyckim. Na rozprawie w sądzie okręgowym podsądny nie przyznał się do inkryminowanego mu czynu. Poszkodowany, córka jego i Skurka kategorycznie oznajmili, iż w podsądnym poznają napastnika.

Prokurator Wodziński popiera oskarżenie. Uznając winę podsądnego za dowiedzioną, sąd skazał Struszcza na 9 lat ciężkiego więzienia, przyczem amnestja karę zmniejsza do lat 6.

Ze świata.

Tragiczny zgon generała.

„Excelsior” podaje opis tragicznej wyprawy rosyjskiego generała Ałmazowa, który z polecenia gen. Denikina miał nawiązać osobiście kontakt z armją Kołczaka i oddać mu nader cenne dokumenty wojskowe.

Ałmazow miał polecenie udać się dłuższą drogą na Londyn, New York i Władywostok do Omska. Wolał on jednak pójść krótszą drogą przez linje bolszewickie.

Postanowił zatem udać się torpedowcem angielskim do sąsiedniego portu Aleksandrowska nad brzegiem morza Kaspijskiego, a stąd drogą lądową przejść przez linje bolszewickie.

W mglisty poranek wyruszył Ałmazow ku portowi. Ale w chwili lądowania zjawił się torpedowiec bolszewicki. Ałmazow miał odcięty odwrot.

Tragiczna decyzja.

Co miał uczynić generał, włożył cenne papiery, będące tajemnicą wojskową. Jest on w towarzystwie czterech oficerów, wraz z nimi musi się rychło decydować.

Nie było wyboru: papiery musiały

zniknąć, a generał wraz z oficerami miast poddać się bolszewikom, wybrał śmierć.

W chwili, gdy komendant bolszewicki wkrczał na schwytny torpedowiec, rozległo się pięć strzałów.

Ale papiery wojskowe były już na dnje morza.

Pięć ciał padło na statku. A Alma zow, który wystrzałem z rewolweru zranił się śmiertelnie w głowę, miał jeszcze tyle dzikiej energii, by wycelować z rewolweru w stronę bolszewickiego oficera, który padł od kuli umierającego.

O śmierci tego prawdziwego żołnierza doniósł władzom francuskim marynarz rosyjski, który sterował właśnie tym statkiem, na którym zdarzył się ów straszny dramat. Żołnierz ten dostał się do bolszewickiej niewoli, poczem udało mu się stamtąd umknąć do Jekaterinodar.

Palenie żywcem chrześcian przez Japończyków.

„Lokal Anzeiger” donosi z Nowego Jorku na podstawie wiadomości „Daily Chronicle”, że japończycy w Korei szerzą straszny teror. Wedle tego amerykańskie pisma drukują informacje, pochodzące od misjonarzy presbyterjańskich, o okrucieństwach, jakich się japończycy dopuszczają na ludności koreańskiej, która przyjęła chrześcijaństwo.

W wielu wypadkach wpędzili japończycy koreańczyków-chrześcian do kościołów, poczem rozpoczęli ich ostrzeliwać z karabinów maszynowych, wreszcie podpalił kościoł, paląc wszystkich żywcem.

Dr. RUBINSTAIN
willa BAGATELA. 7832

Med. Dentista
E. FUCHS
otworzył dla mniej zamożnych
Lecznice Dentystyczną
przy ul. Nawrot 4.
Leczenie chorób zębów i jamy ustnej. Porcelanowe i złote korony, oraz zęby sztuczne bez podniebienia. 625-12

TEATR „SCALA” (ul. Cegielniana). Drugi i ostatni gościn. występ Warsz. Teatru Polskiego pod dyrekcją D-ra Arnolda Szyfmana.
Dziś, dn. 20 b. m. **Szczęście Frania** Komedja w 3-ach aktach W. Perzyńskiego.
Bilety wcześniej do nabycia w cukierni W-go Gostomskiego. Blisze szczegóły w afiszach. 9390

OGŁOSZENIE.
Począwszy od poniedziałku, dnia 21 b. m. sprzedaż artykułów konsumpcyjnych odbywać się będzie w sklepach Komitetu Rozdziału Chleba i Mąki w następującym porządku:
Załatwieni będą posiadacze książeczek legitymacyjnych:
pierwszego i drugiego tygodnia każdego okresu z nazwiskami, rozpoczynającymi się literami
w poniedziałki R, U, V, W, X, Y i Z
w wtorki P, Q, R, S i T
w środy Ł, M, N i O
w czwartki I, J, K i L
w piątki E, F, G i H
w soboty A, B, C i D
W drugim tygodniu każdego okresu konsumenci niezłatwieni z jakiegokolwiek przyczyny w dniu właściwym, mogą się zgłaszać po odbiór towarów w dniu następnym.
Magistrat
Komitet Rozdziału Chleba i Mąki.
Łódź, dn. 20 lipca 1919 r.

4-ta loteria klasyczna na rzecz Towarzystw Kulturalno-Oświatowych.
23,500 losów, na które pada połowa, t. j. 11,750 wygranych i 5 premji. **Główna wygrana 300,000 marek.** Ciągnięcie tej klasy 29 i 31 lipca 1919 r.
Przedstawicielstwo na Łódź: Stanisław Lipski, Piotrkowska № 10.

Ogłoszenie.

Posiadacze karty żywnościowej 107-go okresu uprawnieni są do nabycia:

- 1/2 funta fasoli na zasadzie odcinka nr. 6.
- 1/2 „ ryżu „ „ „ „ „ 8.
- 1 „ szmalcu „ „ „ „ 9.
- 1 „ słoniny „ „ „ „ „ 9.

i 1 kawałka mydła na rodzinę za mk. 1.70 na zasadzie legitymacji chlebowej.

Magistrat
Komitet Rozdziału Chleba i Mąki.

Dr. Dutkiewicz

Ordynator Szpitala Miejskiego dla chor. skórnych, weneryczn.
Piotrkowska 50.
Przyjmuje od 10 i pół do 11 i pół r. i od 4 do 7 wiecz.
221-12

Dr. med. Artur Banasz

Chirurg-Urolog.
Chirurgia, choroby nerek, pęcherza moczowego i dróg moczowych
Przyjmuje od 4-6 po poł.
oprócz niedziel.
Pasaż Majera II.
296-10

Dr. L. Prybulski

Choroby skórne, weneryczne, moczościowe i niemoc płciowa.
Godz. przyjęć od 9-2 i 4-8 w. dla pań od 5-6.
Zawadzka № 1, róg Piotrkowskiej 9313-15-11

Dr. Szumacher

choroby skórne i weneryczne.
Godz. przyjęć: od 4 do 7, w niedziele i święta od 11 do 1-jej.
Benedykta № 1.

Dr. Feliks Skusiewicz

ul. Andrzeja II.
Choroby skórne weneryczne.
Godziny przyjęć: od 9-11 i od 5-7 i pół po poł. Panie 11-12 rano.
179-11

Dr. Ludwik FALK

Choroby skórne i weneryczne
przyjmuje od 10-12 r. i od 5-7 pp.
NAWROT 7. 781-4

TŁOMACZENIA

przepisywanie na maszyna
Wiktora Cyjera, PIOTRKOWSKA 21.
Nauka pisania na maszynach różnych systemów.
020-5

Sprzedaje

urządzenia z dwóch pokoi. Młody innemi: biurko, biblioteka, kanapa, różne obrazy, szafy, i t. p. Bwangelicka 7, miesz. 14 od 12-6 wiecz.
9076-1

Niniejszym zawiadamiam Szan. Publiczność, że ja, po 28-letniej praktyce felcerskiej przy ul. Miłsza, obecnie mieszkam przy **ul. Zakątnej № 25** i nadal spełniam czynności felcerskie.
Starszy felczer
Gustaw Szatysznajder.
314-3
Godz. przyjęć: od 8-11 i 6-8 w.

Wyjeżdżając — wyprzedają — pozostałe
Kapelusze letnie
po cenach niżej kosztu
Salon M6d, Piotrkowska 93, II p. fr.

Pierwszorzędny Krawiec Męski

B. KRYSZAŁ,
Łódź, Piotrkowska № 24, II-gie piętro, front,
przyjmuje obstalunki według miary i wykonywa dodruk najnowszych żurnali angielskich, jak również najnowsze roboty fantazyjne. Wykonanie staranne i na czas. Ceny przystępne.
UWAGA: Na żądanie Sz. Klijehteli robota może być wykonana w przeciągu 24 godzin.
235-1

Karol Mogk

(właściciele Römer i König, inżynierowie)
Łódź, ul. Nawrot Nr. 4.

Specjalne biuro dostaw artykułów technicznych dla fabryk, urządzeń gazowych, wodociagowych i centralnych ogrzewań.

Skład obficie zaopatrzony we wszelkie artykuły, jako to: materiały uszczelniające, wyroby asbestowe i gumowe, pompy, iniektory, pulsometry, garanki kondensacyjne; wentyle i krany; rury do wody, pary i gazu; obrabiarki i narzędzia dla ślusarzy, kowali i stolarzy; wciągi, dźwigi (windy) itp.

Przedstawicielstwo firmy Rohn, Zieliński i S-ka w Warszawie specjalnej fabryki pomp i części składowych do ogrzewań centralnych.
276-0

WW. PP.

Niniejszym mamy honor zawiadomić W. W. PP., iż skład nasz zaopatrzony został ostatnio w świeżo przybyły większy transport wszelkich artykułów oraz przyborów, wchodzących w zakres praktyki oraz techniki dentystycznej, wobec czego mamy możliwość zadowolnić wszelkie wymagania Sz. Klijehteli w tym względzie.

Polecając się przeto pamięci Szan. Klijehteli, kreślimy się z poważaniem

Ogólnik & Samuels.
Piotrkowska 23.
Skład czynny od 9 do 7 bez przerwy.

P. Szulc i S-ka

Biuro Elektrotechniczne koncesjonowane przez Elektrownię
Andrzeja 9 ŁÓDŹ Andrzeja 9

Przyjmuje się wszelkie roboty w zakresie elektrotechniki wchodzące: reperacje dynamomaszyn i motorów wszelkich systemów, urządzenia elektryczne, regulacje lamp łukowych i urządzeń sygnalizacyjnych, badanie odgromnikowych urządzeń.
194-2

Ostatnia nowość! Wielki wybór!

Etaminy == batystów

oraz haftów po cenach najniższych
Flatto, Piotrkowska 7, w podwórzu, I-e p., m. 18.

Nowy Sklep Komisowy

Zdziebczyński i S-ka
Rzgowska № 7 (róg rynku Leonharda)

Przyjmuje w komis wszelkiego rodzaju towary manufakturalne, glanteryjne i wogóle wszelkie artykuły pierwszej potrzeby. Bardzo pożądane są artykuły dla wieśniaków i lekkie sezo-
— nowe towary. — 140-2

Niniejszym mam zaszczyt podać do wiadomości Sz. Panom Klijehtom, że
I-a Mechaniczna Fabryka Tkanin Metalowych i wyrobów sitkarskich
Józef Hesse, Łódź

została przeniesiona z ul. Zawadzkiej № 41 na ul. **Andrzeja № 40**, jest w swojej pełni czynną i przyjmuje wszelkie roboty, wchodzące w zakres druciarstwa.
Z poważaniem,
Józef Hesse.
145-1

Materiały elektrotechniczne
Materiały do instalacji i światła elektrycznego.
Lampki oszczędnościowe.
Cenniki oraz oferty specjalne na żądanie.
Adolf GOLDBLUM
Łódź, Piotrkowska 55.
Cenniki na żądanie.

Kto chce kupować

tanio i dobre towary, niechaj uda się do **Sklepu Komisowego, Zielona nr. 14**
Przyjmuje wszelkie towary na sprzedaż komisową. **L. RAJCHERT.**

OLEJE:

CYLINDROWY,
ŁOŻYSKOWY,
MOTOROWY,
MASZYNOWY,
WRZECIONOWY,
GAZOWY,
DO BOROWANIA,
WAZELINOWY,
DO PODŁÓG
i ROŚLINNE.

TŁUSZCZE:

WAZELINA,
TOVETTA,
DO PASÓW,
DO SKÓR,
i DO KOPYT KOŃSKICH.

SMARY:

DO WOZÓW
i DO LIN

oraz artykuły chemiczne poleca

FABRYKA i SKŁAD
olejów i smarów
oraz przetworów chemicznych

Edward Pahl i S-ka

— ŁÓDŹ —
34 SIENKIEWICZA 34

Artykuły elektrotechniczne

wszelkiego rodzaju po cenach hurtowych poleca ze składu

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

Władysław Arenstein

WARSZAWA, Królewska № 27,

skrzynka pocztowa 6, telefon 277-89.

Szybka dostawa! Dobrze zaopatrzone składy!
859-14

Instytut Roentgenowski

przy lecznicy Unitas, Pusta 19
pod kierunkiem **D-ra H. Goldberga.** Prześwietlenia, zdjęcia i leczenie. Godziny przyjęć od 9-11 i od 4-6 pop.
242-10

Ważne dla kupców Tabacznymi!

zawiadamiam, że otworzyłem

Fabrykę Gilz do papierosów

przy **ul. Dzielnej № 27** (w domu własnym) pod firmą **„ALICJA“** i polecam wszelkie gatunki gilz po cenach przystępnych,
S. Altman, Łódź, Dzielna № 27.

Kokotek i Hamburger

Skład instrumentów i materiałów dentystycznych.
— Łódź, ul. Piotrkowska 89. —

Kompletne urządzenia gabinetów, wielki wybór zębów i wszelkich przyborów dentystycznych. —
Kauczuki oryginalne angielskie i amerykańskie po cenach nader przystępnych. — Nowości w zakresie dentystyki.

Aleksy Rzewski

W walce z przemocą

Wybitny działacz społeczny, obecnie prezydent m. Łodzi, Aleksy Rzewski, ujął bogate wspomnienia swego burzliwie urozmaiconego życia w ciekawy tomik, który ukazał się w druku i jest do nabycia we wszystkich księgarniach.
001-6

Ważne dla Rolników!

Łódzka Olejarnia Parowa i Fabryka technicznych olejów

BRACI PŁOCKIER w ŁÓDZI

przy ulicy Łomżyńskiej 3 (róg Nowo-Zarzewskiej 39) (strona Górnego Rynku) 500-3

podaje do wiadomości: iż skupuje po cenach rynkowych wszelkie nasiona olejiste, jako to: rzepak, rzepik, siemię lniane, mak i konopie i przyjmuje do wyfoczenia z dostarczonego ziarna, a zarazem poleca
wszelkie smary do lokomobil, motorów, maszyn rolniczych, maszyn parowych i smar do wozów po cenach najprzystępniejszych.

M. P. i H.

Centrala Handlowa Surowców w Łodzi, ul. Cegielniana 18, p. 17

podaje do wiadomości p.p. przemysłowców, że ma na składzie różne oleje maszynowe i naftę do celów technicznych, a także dekstrynę, które sprzedaje po niskich cenach. Oczekiwane są mąka kartoflana, guma arabska, oleje roślinne, kalamion, na które przyjmuje się zgłoszenia.
151-3

Farbiarnia i Pralnia Chemiczna

Srednia 5. **„MODERN“** Zielona 2.
przyjmuje do farbowania i chemicznego czyszczenia garderobę wszelkiego rodzaju, jak również i bieliznę po cenach przystępnych.
459-1

Kantor wymiany

BERNARDA KRANTZA

(Piotrkowska 75)

Kupuje i sprzedaje papiery publiczne oraz różne waluty.
8986-3

Zaraz do wynajęcia 3 pokoje

na biuro lub kantor. — **Piotrkowska nr. 85.**

Ważne dla Kupców Tabacznymi.

Niniejszym zawiadamiam Sz. moich Klijehtów, że moja fabryka gilz pod firmą „Jakor“ przeniesiona została z ul. Południowej 20 na ul. Cegielnianą № 55. Posiadam na składzie wszelkie gatunki gilz do papierosów.
Z poważaniem
Ch. Tenenbaum.

Sala Koncertowa
(Dzielnia 18)

We wtorek dnia 22 lipca o 8.15 wiecz. odbędzie się

Sala Koncertowa
(Dzielnia 18)

Jedyny WIECZÓR ARTYSTYCZNY

udział biorą:

Halina Szmolcówna
Primabalerina teatru „Metropolitin” w New-Yorku i Teatru Wielkiego w Warszawie. (Tańce klasyczne i charakterystyczne).

Kazim. Horbowska
Primadonna Teatru Nowości w Warszawie.

Józef Urstein — „Pikuś”
Art. T. „Qui Pro Quo” w Warszawie (Piosnki, monologi, telefon z własnego repertuaru).

Leopold BRODZINSKI
Art. Teatru „Miraż” w Warszawie.
LUDWIK URSTEIN
Mistrz fortepianu.

Organizator koncertu Leopold Brodzinski, Redaktor „Przeglądu Teatralnego”.
Bilety w cenie od 3 mk. do 25.— wcześniej do nabycia w cuk. Gostomskiego (Roszkowsk.) a w dniu konc. o 5 w kasie.

Woń od potu usuwa radykalnie TERCET-SPIESS w pudełku z sitkiem.

Teatr Colosseum
Cegielniana 16
Zupełna zmiana programu!

Ogród Udało się dyrekcji zaangażować przejeżdżającą z Ameryki trupę Willy Pancera, składającą z 10 osób,
Najmniejszych ludzi świata
(5 Anglików i 5 Amerykanów)
Godne podziwienia i nadzwyczaj śmieszne!

Także gościnne występy
Kazimiery Luconi
tancerki warszawskiego baletu.
Początek o godz. 8-iej wieczorem.

? WILSON i KAJZER ?

Dr. med. Z. GOLC
Chor. skórne i weneryczne
Przyjmuje od 11—12^{1/2}, i 6—8 w.
dla pań od 5—6 w.
Andrzeja 3, 1 p.
859—12

D-r med. Aleksander Margolis
Choroby żołądka, kiszki i wewnętrzne.
Mieszka obecnie
Piotrkowska nr. 81.
Godziny przyjęcia 4—6 popoł.
8994—10

Dr. W. Stanisławski
przeprowadził się na ul.
Krótką № 9.
Choroby skóry, dróg moczowych i wenerycznych.
Przyjmuje od godz. 4—6 wiecz.
298—10

Akuszerka R. Pipikowa
z dyplomem Ces. Ak. w Petersburgu, praktykująca 25 lat, przyjmuje od 10—7
Łódź, Piotrkowska 132
m. 14.
Dla pań przyjeżdżających swobodny lokal. 201—10.

Kino=Polonia Konstantynowska 16.

Holenderskie arcydzieło filmowe. — Dramat niebywałych sensacji w 5-ciu wielkich częściach.

STADO SEPOW

Obraz ten pod względem sensacji przewyższa nawet „ROTEE”. W roli gł. holenderska artystka-akrobatka, znana w Holandji pod nazwą „Królowa Powietrza”.
Szczyt odwagi ludzkiej! — Obraz na tyle ekscentryczny, że trzyma widza w ciągłym napięciu.
Symfoniczna orkiestra. — Początek o g. 5-iej, w sobotę o 3-iej. — Symfoniczna orkiestra.

Od dziś! Nad program! Ostatnie 2 dni!
Ostatnie nowości!

Rewolucja w Berlinie

1. Bitwy spartakusowców przeciw wojskom rządowym, w których biorą udział: tanki, samochody pancerne i karabiny maszynowe.
2. Największa manifestacja inwalidów wojennych na ulicach Berlina 100,000 tłumy asystują przy manifest.
3. Straszne bitwy przed zamkiem byłego ex-cesarza Wilhelma.
4. Największa manifestacja przed parlamentem w Wiedniu, niezliczone tłumy.

FORTEPIAN
do sprzedania.
Kilińskiego № 99, m. 3,
od 4—6 po poł. 932—8

Dr. H. Rózaner
Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 5—8 wiecz.
Dzielnia № 9. 314-3

Dr. M. Papierny
Akuszer i specjalista chorób kobiecych.
b. ordynator warszawskiej uniwersyt. kliniki akuszerkiej.
Południowa 23
Przyjmuje od 9—11 r. i od 4—6 po poł. 720-12

Lekarz-dentysta I. Lew
Cegielniana № 36,
(róg Piotrkowskiej)
przyjmuje codz. od 10—1 i 3—7
— w niedziele i święta od 10—12.
811—4

Ogłoszenie.

Posiadacze karty żywnościowej okresu 107-go, rozpoczynającego się w dniu 21 lipca r. b., upoważnieni są do nabycia:

1 1/2 funta pieczywa pszen.	na zasadzie kuponu nr. 1	
1 „ „ „ „ „ „	„ „ „ „ „ „	2
1 „ „ „ „ „ „	„ „ „ „ „ „	3
1 1/2 „ „ „ „ „ „	„ „ „ „ „ „	4
3/4 „ mąki pszennej	„ „ „ „ „ „	5
1/2 „ fasoli za 60 fen.	„ „ „ „ „ „	6
3/4 „ cukru	„ „ „ „ „ „	7

Odcinki nr. 8 i nr. 9 są nieważne.

Magistrat.
Łódź, d. 20 lipca 1919 r.
Komitet Rozdziału Chleba i Mąki.

Lecznica Lekarzy Specjalistów.

Piotrkowska № 17, drugie podwórze.

9—10 choroby oczu codziennie **Dr. Garliński**
10—11 choroby wewnętrzne codziennie **Dr. Magóziński**
11—12 chor. wener. i skórne codzien. **Dr. Bukiewicz**
11—12 choroby kobiece codziennie **Dr. Lunowski**
12—1 chor. wewnątrz. i dziec. (płuca i serca) **Dr. Osiecki**
12—1 chor. kobiece i chirurg. codz. **Dr. Artyfikiewicz**
1—2 chor. skórne i weneryczne codz. **Dr. Skusiewicz**
2—3 chor. nerwowe poniedz., środa piątek **Dr. Mittelstaedt**
2—3 choroby kobiece i chirurgiczne codziennie **Dr. Marx**
2—3 choroby oczu codziennie **Dr. Michalski**
3—4 chor. skórne i wener. codzien. **Dr. Jaworczyk**
3—4 choroby wewnętrzne i dzieci codziennie **Dr. Jokiel**
3—4 ch. chirurg., uszu, gardła i nosa codz. **Dr. H. Goldberg**
4—5 ch. kobiece poniedz., środa, piątek **Dr. Goldenberg**

UWAGI: 1) Lecznica otwarta codzien. prócz świąt;
2) Porada 3 mk. Operacja i opatrunki wszelkiego rodzaju—od umowy. 4035—26

Dr. S. Kantor
Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i dróg moczowych (niemoc płciowa). Leczenie promieniami Röntgena i światłem.
Piotrkowska № 144,
róg Ewangelickiej.
Godziny przyjęcia: 9—2 rano
6—8 po poł. Dla pań od 5—6 p.p.
575—30

SZANUJĄCIE OBUWIE!
Na oszczędność nikt nie stracił
W przedwojennym jeszcze czasie;
Dzisiaj - choć to dziwne - oszczędzają
Również przeciw da się. [dzać]
Dowód tego oczywisty
Podzielownia nasza daje,
Gdy zelówki przeciwwodne
Z „Ertag”-skóry stała kraja.
Niechaj przeto nikt bucików
Nowych nie obuje
Jeśli przedtem dla ochrony
U nas ich nie podzielał
Zamówienia na nowe i stare
podzielony mk 7 wraz z robotą
wania za — przyjmują
Sklep Komisowy „PROGRES”
UL. PIOTRKOWSKA 175.
015—5

W gorące i parne dni
niezamiennie odświeżająco działa na skórę twarzy i rąk
Eau de Lys W. SEEGERA
(LILIENMILCH)

Po użyciu odczuwa się, jak nabrętkła skóra zaczyna się łagodnie wyrównywać, a zmęczenie i ociężałość twarzy ustępuje niezwłocznie.
Eau de Lys zapobiega pękaniu lub rysowaniu się skóry, robi ją aksamitnie miękką i nadzwyczaj delikatną.
Do nabycia w kolorach białym, różowym i kremowym we wszystkich składach aptecznych i lepszych perfumerjach. Cena dużego flakonu **marek 8.—** Proszę żądać wyraźnie:
931-8 **Eau de Lys W. SEEGERA (Lilienmilch).**

Ważne dla fabryk
przedzain a ych tk-ckion.
Papa dachowa, masa sklejana, smoła gazowa. Armatury, pasy transmisyjne, różne pakunki, smary techniczne, tan-cuchy rozkładane „Galla” i druciłane, grzeblenie (Hacker-blätter) trawelli i t. p.
Skład artykułów technicznych i żelaznych
D. FELDBRILL
— Łódź, ul. Piotrkowska № 167. —

KTO CHCE
mieć eleganckie obuwie powinien używać tylko najlepszą przetluszczonej pasty **ZORZA** Krajowej wytwórni Chemicznej J. Geyer, Warszawa, Ogrodowa 44. Telefon № 239-90. 830—0

NA WYPŁATĘ
towary damskie, męskie, dziecięce, bluzki, obrusy i kołdry
Ch. Markowicz i S-ka
Piotrkowska № 37, w podwórzu.
091—3

Związek Zawodowy szewców i kamaszników

urządza w niedzielę 20 lipca r. b.

Wielką Zabawę Ogrodową

w lesie p. Langego w Radogoszczu, połączoną z loterią fantową, która zawiera drogocenne fanty. Między innymi 10 par wyborowego obuwia, 2 skrzypiec, kozioł, kury, kaczkę, króliki i wiele innych wartościowych rzeczy. 367-1

Związek Zawodowy robotników przemysłu metalowego, Puśta 13.

Walne Zebranie

członków Związku odbędzie się w drugim terminie w Sali Koncertowej (Dzielnia 18) dnia 27 lipca r. b. o godz. 2 po poł. i będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych.
Członkowie będą wpuszczeni na salę za okazaniem książeczki członkowskiej. Zarząd.

Związek uczącej się młodzieży „HAIBRI HACAIB“.

W niedzielę, dn. 20 b. m. odbędzie się w sali „Hazoru“, Kościuski 21 o godz. 7 i pół wiecz.

Wieczór Żałobny

poświęcony pamięci wielkiego wodza naszego Dr. Teodora Hercla. Na program złożą się: referat, deklamacje i część koncertowa. Bilety do nabycia przy wejściu na widowie. 366-1

Kino „Urania” Teatr

Od dziś nowy program. — Od dziś nowy program.

„BACHANTKA” Dramat w 5-ciu aktach.

Po każdym obrazie występują pierwszorzędne siły artystyczne, między innymi:

Słynne FRANCUSKIE tancerki

Miles LAFAJETTE i ERNI.

— Wstęp dla wojska dowolny. — 387-1

Ogłoszenia drobne.

A. A. A. A. Uwaga! Kupuje garderobę, futra, bieliznę, dywany, pianina, kwity lombardowe. Wólczańska 43, m. 6. Płacę najwyższe ceny. 490-15

A. A. A. Ważne dla Pań Resztki bardzo dobre szwajcarskie materiały: 1) Jedwabny batyst szer. 2 łokcie 9 mk. 2) Batyst „Opal” szer. 2 łok. 14 mk. (bardzo odpowiedni na damską bieliznę i chusteczki). 3) Białina „Prima” szer. 2 łokcie 10 mk. i różne inne łokciowe towary. Kilińskiego (Widzewska) № 40, m. 10, front, II piętro. 618-10

A! A! A! „Agfa” klisze: 4 1/2 X 6, 6 X 9, 9 X 12, 10 X 15, 12 X 16 1/2, oraz „Agfa” filmki, „Agfa” filmy bionkowe, także klisze innych fabryk Poczłowski białe i „Szamoc”, N. P. G. rolki, papiery do grup, należące do składu przyborów fotograficznych M. Spiewaka. — Łódź, Piotrkowska № 116. 9380

A. A. Meble sprzedaje: szafy, łóżka, krzesła, stoły, kredensy, urządzenia restauracyjne i sklepowe. Piotrkowska № 108, Przędzielki. 279-3

A. A. Łóżka materace, szafy, otomana, manę, stół, krzesła, meble salonowe, sprzedam tanio. Piotrkowska 261, m. 4, II piętro front. 9899

A. 15.000 rb. wezmę na dobrą hipotekę w śródmieściu. Zwroć rublami. Oferty sub „15.000”. 185-3

A. Zaraz wyprzedam tanio łóżka, materace, szafy, bielizniarke, stoliki nocne, lustra, otomana, stół, krzesła, biurko, fotel, prasa, stół biurowy, zegar, etażerki, komode, słupki i wiszaki, Piotrkowska 223, m. 3, I p. front. 9084-6

A. Meble z kilku pokoi, maszynę do pończoch sprzedam, Piotrkowska 189-9. 9064-3

A. 64 Cegielniana. Tapicer-dekorator przyjmuje wszelkie obstalunki i reparacje po niskich cenach. Cegielniana 64, m. 9. 9898

A. Sprzedaje urządzenie pokoi i różne pojedyncze meble. Dzielnia 11, m. 25 w podwórzu. 9368

C. Sala parterowa dla knajpek fabrykacji; śródmieście Al. Kościuski 26. 187-3

Akuszerka Drzymałowa przyjmuje, ul. Piotrkowska 223. 9307

Angielskiego udziela paniątka gruntownie znająca ten język. Piotrkowska 105, m. 8, od godz. 2-4. 320-2

Bluzki batystowe szwajcarskie po mrk. 20, etaminowe mrk. 30, wełniane mrk. 30 do nabycia Nowomiejska 10 w podwórzu. 9070-2

Darmo 30 fur ziemi i gruzu. Al. Kościuski № 26. 186-3

Do sprzedania 6 ul. z nadstawkami i 5 bez nadstawek. Wiadomość ul. Jułjuszka 18. 9394

Do wynajęcia umeblovany pokój z el. oświetleniem. Ul. Widzewska 80, m. 18 róg Przejazd, od 2-5 pp. 9360

Dom dwupiętrowy do sprzedania. Włodzimierska 42, za starym cmentarzami. 9364

Drukarskie roboty dostarcza drukarnia Peterstige i Szmolka, Piotrkowska 93 361-15

Francuskiego grantownie udziela absolwentka „Cours de letrés” (Dijon). Tatarska 36, od 1-3. 512-6

Francuzkie, angielskie, polskie, szkockie tłumaczenia przyjmuje się: Kościuski 22, m. 87. 225-2

Inteligent, żonaty, chrześcijański, o dobrym wykształceniu, w wieku lat 35, dobrze usytuowany, lecz nieszczęśliwy w małżeństwie, poszukuje towarzyszkę niedoli w celu wymiany myśli. Dyskrekcja zapewniona. Tylko serio traktowane oferty uprasza się kierować: Poste-restant Łódź, okazicielowi pigociomarkowski M. 8146585. 320-3

Jeden lub dwa pokoje z frontu, przy ul. Piotrkowskiej № 189, na 1-szem piętrze, z meblami lub bez, oddzielnie lub razem, może być i na biuro, od zaraz do wynajęcia. 278-3

Kasa żelazna do sprzedania. Oglądać od 11-3. Piotrkowska 130, m. 12. 9385

Kasa ogniowata wyrobu K. Zinke, i kasetka alarmująca do sprzedania. Wiadomość: Długa 51, m. 5, II p., front. 203-2

Kupuje wszelką używaną garderobę, meble, bieliznę i najróżniejsze domowe ruchomości. — Płacę najlepsze ceny. Weinreich, Benedykta № 19 (róg Długiej) front, sklep. 431-12

Szewo A. GABRYCH

Główna Nr. 47 dawniej Kilińskiego 121

Przyjmuje roboty od najskromniejszych do najwykwintniejszych. Wykonywane solidnie i na czas.

— Ceny przystępne. —

Stow. Artystów i Zwolen. Sztuki Pięknej, Piotrkowska 71.

W poniedziałek, dnia 21-go lipca

OTWARCIE

PRACOWNI

art. przy Stowarzyszeniu we własnym lokalu.

Zapisy i informacji udziela na miejscu p. Leo Rozenberg od godz. 6-9 wiecz. 362-1

Pierwszorzędny

magazyn mód poszukuje rutynowaną modystkę jako starszą pannę. Oferty dla „Pierwszorzędny” w administracji „Głosu Pol.”. 232-1

Precz z papierosami i cygarami.

Używajcie tylko

„NIEPAL”

--- pastylki ---

B. KLASKIEGO w Warszawie, Marszałkowska 60

Cena pudełka mk. 6. Żądać w Aptekach i Składach Aptecznych. Zastępcą na Łódź i okolicę poszukuje się. 348-5

Łódzka Fabryka Wag „Akuratność”

Konstantynowska 38, A. Ritterband, dostarcza wagi ostempiowane i przyjmuje do reparacji i ostempiowania. 883-2

Wykończalnia i farbiarnia

firmy

Ferdynand Seeliger, Piotrkowska № 186

podaje do wiadomości interesantów, że przyjmuje towary bawełniane do wykończenia. 885-3

Kasa pancerna ogniowata, wyrob amerykański, system zamykania bez klucza (używany przy kasach pasztowych w Stanach Zjednoczonych) do sprzedania. Wiadomość w administr. „Głosu” 271-3

Kostjum damski zielony, jesienno, prawie nowy, okazynie do sprzedania. Dzielnia I, front, I piętro, m. 7. 147-3

Kupuje różne kwity lombardowe, brylanty, złoto, srebro, a także i zęby sztuczne nawet i połamane, oraz różną garderobę damską i męską. Łódź, Piotrkowska № 9, lewa oficyna, II piętro, Kon. Urzędowo dozwolone. 936-12

Kinematograficzne kompletne urządzenia różnych systemów i świateł. Stacja akumulatorów i dynamo ryczne na 40 volt, oproniki, transformatory, motoriki i wszelkie części. Wypożyczalnia film własnych poleca Biuro „Merkur”, Łódź, Piotrkowska 82. 9395

Lombardowe kwity, biżuterię, broszki, brylanty, garderobę, bieliznę oraz pianina kupuje. Płacę najwyższe ceny. Dzielnia I, front I piętro, m. 7. 9323

Lokomobila 2 cylindr. 6-80, 16-20 koni. Przewoz. i inne maszyny. Pompy tanio do sprzedania. Łódź, Wólczańska 168. 605-

Ładny balkonowy pokój frontowy z el. ośw. ewentualnie z umeblowaniem i zaraz do odnawienia. Wiadomość: Piotrkowska 145, m. 10, między 2-4 po poł. 171-2

Maturzysty poszukuje lekcji i korepetycji. Specjalność: łacina, literatura polska i historia. Oferty sub „M. R.” 316-3

Maszyny do pisania z polskim alfabetem kupim zażar. Oferty z podaniem typu maszyny i ceny prosimy złożyć w adm. „Głosu Pol.” pod lit. K. St. 179-3

Mleczarnia z kompletnym urządzeniem i fortepianem Sellera do sprzedania. Główna № 62. 179-3

Meblowy zakład, nieczynny, pozostał otworzony i posiada na składzie gotowe meble: sypialnie, stołowy. Przyjmuje również obstalunki, odświeżanie oraz czyszczenie posadzek dębowych. Karkut, Piotrkowska 44 oficyna. 250-2

Motor 5-oko konny firmy „Siemens” do sprzedania. — Wiadomość: Zielona 42, m. 42, od 13-12 i od 2-5 pp. 277-3

Nauczycielka niemieckiego języka (kursy Eack-wickiej-Skałoni i kursy przy okręgu w Piotrogradzie) poszukuje lekcji w szkole średniej. Adr. Wólczańska 96, m. 2. 9038-3

Otomana łożko, parawanik, sprężyna, dam tania. Aleje Kościuski (Spacerowa) 26, m. 7. 9344

Pokój umeblovany od zaraz do wynajęcia. Wiadomość ul. Sienkiewicza 39, front II piętro, prawa strona. 9396

Pokój umeblovany z elektrycznością do wynajęcia. Ul. Orła 12, m. 1. 9357

Pokój umeblovany z oświetleniem do wynajęcia. Ul. Pańska 27, I p. front, m. 4. 9358

Pokój ładnie umeblovany do wynajęcia od 1 sierpnia. Piotrkowska 145, front, II piętro, m. 8. 290-2

Pokój frontowy, duży, umeblovany, z balkonem, elektrycznością, do wynajęcia przy inteligentnej rodzinie. Zawadzka 6, m. 8, od 3-6. 318-2

Pokoje umeblovane z całkowitym utrzymaniem od 15 lipca r. b. Pensjonat A. Konradowej w Różycy, obok Kolejki (przystanek kolejowy). Wiadomość na miejscu. 255-3

Potrzebny chłopiec do składu lamp Burakowskiego Piotrkowska 37. 9359

Potrzebna osoba do sprzątnięcia na 2-3 godz. dziennie. Piotrkowska 103, m. 2. 9377

Poszukuje mieszkanie z 3-4 pokojami z kuchnią, nowoczesnymi wygodami, w centrum miasta. Oferty w „Głosie” pod „W. 48”. 9375

Poszukuje jednego lub dwóch pokojów umeblovanych ze światłem elektr. od zaraz. Oferty w „Głosie” sub „W. T.” 281-3

Pianino albo fortepian do sprzedania. Zakątna № 21, front, III piętro, na prawo. 257-3

Przyspasabiam do szkół średnich. Karola № 24, m. 7. 203-3

Rower amatorski, elegancki, prada, wle nowo do sprzedania. Potudniowa 39, m. 6, od 1-4 pp. 9332

Restauracja Międzynarodowa, Piotrkowska 66, wydaje smaczne obiady z 3 daniami. 2.80; Kolacje i śniadania po mk. 3.- Bufet zaopatrzonej obficie w trunki i zakąski. Piwo Anstadta z beczki. 100-3

Świetna egzystencja

przedstawia się dla małych niedorośliwych ludzi i. zw. **LILIPUTOW.**

Oferty z podaniem dokładnego wzrostu — muszą być normalnie rozwinięte — w wieku od lat 13 — 16 i nie wyższe niż 1 metr. Tyko Lilipuci mężczyźni mogą się zgłaszać celem kształcenia się w muzyce. Płać 50 mk. honorarium temu, kto mi wskaże skutecznie adres Liliputa. Oferty przyjmuje.

Willy Pantzer, £6DZ, Hotel Manteufel.

354-2

Rudzko-Pabjanicka Straż Ognioowa Ochotnicza.

W niedzielę, dnia 20 b. m. o godz. 2-ej po poł. w parku **W-go Stefańskiego** odbędzie się **Wielka Zabawa Strażacka** połączona z fantową loterią, główne wygrane: prosiaki, kozy, gęsi, kaczkę, kury, króliki i różne wartościowe fanty. Strzelanie z floweru, zabawa dla dzieci, na zakończenie **tańce**. Wstęp 1 mk. Wojskowi i dzieci płać 50 fen. Zarząd.

Angielskiego

języka i konwersacji wyuczam szybko. W grupach od osoby 20 mk. mies. Oferty „R. 4” w „Głosie” 918-7

Pierwszorzędna

Mleczarnia-Restauracja

w śródmieściu, dobrze prosperująca do sprzedania. Wiadomość u Rosseta, Pasaż Szulca 11, do godz. 9-jej r. i od godz. 7-8 wiecz. 355-1

Papierośnica

srebrna, znaleziona dn. 2-go b. m. na Dworcu Kolejowym Łódź-Kaliska, w pociągu № 461, jest do odebrania w adjutanturze Dow. Miasta Łodzi.

80-100 okien

nowych pułdowych 1X2 mtr. oraz okna pojedyncze, drzwi, wyłogi i futryny zaraz do sprzedania. — Oferty do R. Mosse, Poznań. 300-2

Specjalista

układania linoleum pracownik byłej firmy „Prowadnik” przyjmuję zamówienia na układanie. **Andrzeja 7 m. 28** 328-6 **W. Wychowski.**

Wykradziono portfel w Koluźkach z poniższymi dokumentami Niem. paszport 13355 wydany w Łodzi przez niem. prez. pol. na imię Mosesa Glücksmana. Protestowany weksel na rub. 94.71 pl. 15. 9. 1914 z wyst. M. Kleinhaus, żyro D. Weichselhaus, płatny w Makowie. 9091-1

Rower do sprzedania. Główna № 47, m. 14, od 1-3. 204-2

Student pol. (nauczyciel szkół średnich) przyspasabia grupami i pojedynczo na urzędników powiatowych, uczni aptekarskich, świadectwa dojrzałości, jak również i do wszystkich klas zakładów średnich. Przejazd 43, m. 20, od 5-7 pp. 9374

Sprzedaj szyb do okien i obramowań. Przyjmuje się wszelkie roboty szklarskie. Piac Kosielski 5, A. Stopnicki. 9408

Sypialnię mahoniową z powodu wyjazdu sprzedam tanio. Piotrkowska 199, m. 4. 128-3

Szofar maszynista z niemiecką praktyką poszukuje w urzędzie lub prywatnej posady zaraz. Łaskawe oferty pod „B. 14” w „Głosie”. 9370

Sklep kolonialny z dużą piwnicą (dobry na kooperatywy) przy ul. Piotrkowskiej, do sprzedania. Oferty w administr. „Głosu” sub „Sklep kolonialny” 252-3

Udzielam lekcji matematyki, polskiego (literatury i wypracowań), francuskiego, niemieckiego i t. d. Przystępiam do wszystkich klas szkół średnich. Anna Lederówna, Dzielnia 36-b, m. 13. 9379

Wyżły 5-10 miesięczne do sprzedania. Wiadomość u Teodora Wagnera, Piotrkowska 101. 9350

Wózek dziecienny do sprzedania Nowo-Cegielniana № 19, m. 12. 306-3

Zagubiona została broszka „kamea” o 8 i pół pp. na Górnym Rynku. Upraszam łaskawego znalazcę o zwrócenie jej za wynagrodzeniem. Goldkind, Lipowa 53. 9404

Zagubione dokumenty:

Albek Celsa zgubiła paszport, wydany w Łodzi. 259-3

Albek Michał zgubił paszport, wydany w Łodzi. 258-3

Augustyniak Helena zgubiła paszport tymczasowy, wyd. przez Prez. Pol. w Łodzi. 320-3

Alpern Juda Jonach zgubił paszport rosyjski, wyd. w Zabłudowie (Litwa) za № 2732. 9362-3

Abramowicz Abram Zelman zgubił paszport tymczasowy wydany w Dęblińcu lub gubernji. 9343-8

Bude Gina zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 296-3

Częstochowski Michał zgubił paszport, wyd. w Łodzi. 261-3

Crygier Baibina zgubiła paszport, wydany w Łasku. 262-2

Fiszbajn Frajda zgubiła paszport, wydany w Ostrowcu. 322-3

Filipski Wojciech zgubił paszport rosyjski, wyd. w Zgierz. 276-3

Fiszzer Włodzimierz (Wulf) zgubił paszport rosyjski wydany w Piotrogradzie. 9383-1

Felisz Hinda zgubiła paszport, wyd. w Łodzi. 9363-3

Horn Reisa zgubiła kartę węglową za № 28175. 9363-1

Jantan Józef zgubił paszport, wyd. w Pabjanicach. 9341-1

Kotek Moszek zgubił tymczasowy dowód osobisty wydany w Łodzi. 9356-3

Kahan Jakób zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 9.69-3

Willmanowicz Majer zgubił paszport, wyd. w Pabjanicach. 9342-1

Lewkowicz Mendel zgubił paszport niemiecki, w Łodzi. 311-3

Lope Emma zgubiła paszport tymczasowy, wydany w Pabjanicach. 9366-1

Margolin Boruch zgubił paszport niemiecki wydany w Sztawowie gub. Mohylowskiej. 9371-3

Maron Chaja zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 326-3

pozengarten Fabjan zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 9356-3

Szerakowska Brucha zgubiła legitymację chlebową na 4 osoby za № 193. 9346-1

Szerakowska Brucha zgubiła paszport tymczasowy (polski) wydany w Łodzi. 9345-1

Szeder Wilhelmina zgubiła legitymację chlebową na 5 osób. 9340-1

Szpijajcen Chaskiel zgubił paszport polski, wyd. w Chodku, gub. Lubelskiej. 227-3

Trejstman Rajza zgubiła paszport, wyd. w Łodzi. 294-3

Wekler Szajja zgubił legitymację chlebową na 9 osób. 402-1

Zajbert Bernard, zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 740-3